

PODLETÍ

Lída Švecová (Zachařová)

1. kapitola

Ono nezvyklé slovo Podletí nedávám do názvu svého vyprávění jen proto, abych naznačila, jak blízko k sobě u mě mají psi a poezie. Záleží také na počasí. Bylo horké. Už v dubnu hořelo slunce jako v létě a těla psů pálila, jak se nám přitulovala k nahým nohám. Víím, tohle je jakýsi úvod a ne začátek. Prý i spisovatelé namáhavě hledají první větu příběhu. Natož já! Přemýšlela jsem také o titulu – Díky psům...

Zač?

Proč?

Byli mi obranou proti...

Říkám jen Proti, a nic dál.

Bylo mi deset, jedenáct, dvanáct. Bydlela jsem s maminkou v ošklivém malém městečku, maminka byla pořád doma, kreslila. Někdy se jí podařilo dostat zakázku z Krajského nakladatelství, někdy na velkou dětskou knihu o zvířátkách - hlavně o zvířátkách, někdy měla malovat nějaký plakát, někdy jsme dostaly balíček stokorun, někdy jsme neměly nic. Byla jsem hodně sama – ve škole při vyučování, po škole doma, nikam jsem nechodila, maminka se o mne stále bála. Nesměla jsem na školní výlet, nesměla jsem jít bruslit, ani jsem brusle nikdy neměla. Sáňkování a bruslení - to všechno pro maminku znamenalo smrtelné nebezpečí. Chodila se mnou na procházky.

Ale bylo to všechno zakleté. Obrůstala jsem planou růží, stala se zbabělá, nepotýkala jsem se s šípovým trním, čím dál tím odevzdaněji jsem sedávala v našem pokoji s oknem na sever a četla, četla knihy. Byly všude, knih bylo víc než všeho jiného, někdy mi připadalo, že pod nimi mizí nábytek, maminka, já i maminciny obrázky. Četla jsem geparda Gara Jaku, Ivici Elsu, a hlavně jsem znovu a znovu prožívala přátelství se lvem Kingem, nádherným, něžně milujícím a silnějším a mocnějším než všechno na světě co může zranit, nechat někoho opuštěného pro špinavé tepláky a špatně vypraný svetr, špatné známky, za roztržitost při vyučování, za zemdlenost, v níž nelze dělat naprosto nic, nic jiného než žít v duchu v daleké Keni a toulat se s jediným, drahým, milovaným Kingem. Proti... Říkám jen Proti, a skoro už nic dál.

Třináct, čtrnáct...

Maminka koupila na splátky gramofon a desky s hudbou. Ravel a Debussy, přízračná světla, neskutečné rostliny, aligátoři a leopardi, tušení v jejich stínu.

Jak obtížné je vymanit se ze snů, jít do školy a potýkat se s krutostí dětí.

Jak úlevné bylo zapomenout, že jsem kde jsem, kde právě jsem, a vymýšlet si o Keni a o Kingovi příběhy...

Onemocněla jsem, dlouho jsem ležela v nemocnici, a jedna učitelka tam chodila učit. Když mě propouštěli, trvala primárka na tom, že musím jít k psychiatrovi a k psychologovi, něco že se mnou je, mělo se to zjistit a potom léčit. Psycholog byl první člověk, po mamince, který se mnou dlouho rozmlouval o zvířatech, o Africe, o hudbě a různých možnostech povolání, v nichž člověk se zvířaty pracuje. Taky se ptal jak s maminkou žiji, a já mu řekla, že maminka když nekreslí a nečte, tak je na světě jenom pro mě, ještě stále mi kreslí a vypráví, povídá mi dokud neusnu. Dříve to byly pohádky,

teď jsou to životy malířů, hudebních skladatelů a básníků, ukazuje mi v knihách reprodukcí a čte mi verše, některé mě unášejí do pocitu krásy, některé nechápu, z některých je mi tak smutno, že myslím na smrt jako na vysvobození – „jako moře čeká na unavené řeky“.

„Máš maminku ráda?“

„Někdy se na ni hněvám bezmocným vztekem, ale lpím na ní.“

„A otec?“

„Nikdy jsem otce neviděla, nikdy jsem se nedozvěděla kdo to je ani jak se jmenuje, jméno mám po mamince. Když jsem byla docela maličká, asi tak dva nebo tři muži se u nás někdy objevili. Ne, na nic si nepamatuji, nic nevím.“

Nemám ani dědečka, ani babičku.

Nemáme přátele.

Jsme samy – já a ona.

Psychiatrovi jsem řekla, že někdy nemohu usnout. Často mě bolí hlava. Předepsal mi nějaké prášky.

Potom jsem čekala na chodbě a u doktorů byla maminka. Vrátila se od nich uplakaná a řekla mi, že se stejně budeme stěhovat. Nebo to neřekla hned tam na chodbě?

Až doma?

Ale ve vzpomínkách to dvojí spolu souvisí.

Vzpomínám si, jak jsem byla ráda, že z nemocnice odcházím domů, domov pro mne znamenal útočiště. Šly jsme dolů po schodišti a potkaly tu učitelku, co do nemocnice dochází. Zastavila nás. Maminku si měřila dost nesympaticky a řekla jí, že by byla ráda, kdyby mi dovolila, abych k ní do konce roku ještě několikrát přišla. Maminka byla zaražená, nic moc se neptala a lhostejně pokyvovala hlavou.

„Chápejte, ona potřebuje pomoc a já věřím, že jsem přišla na způsob, jak jí pomáhat.“

„Mnohokrát vám děkuji, ale já se s ní doma také učím.“

Myslím, že ta učitelka byla první člověk po mamince, který mě měl rád. Párkrát jsem za ní byla, počítaly jsme, opakovaly jsme si dějepis a zeměpis, dávala mi diktáty. Neseděla nade mnou. Naklepávala při tom řízky, pletla svetr.

„Ať s tebou někdy přijde maminka,“ řekla mi jednou.

„Ona nechce.“

„Proč nechce?“

„Ona vůbec nikam nechce. Nikdy jsme nikde nebyly, jen když dávali v kině Ivici Elsu.“

Ale potom tam maminka se mnou přece jen šla. Blížil se konec devítky, a mně se zlepšil prospěch na průměr přípustný k doporučení na střední školu, a maminka strašně chtěla, abych šla do gymnázia. Myslím, že to bylo vůbec to jediné, co kdy pro nás obě chtěla tak moc. Vlastně ne, chtěla také domeček a... Ale nebudu předbíhat.

Přišla se mnou k učitelce, plachá, a sotva si sedla, už koukala po dveřích, kudy by prchla zpět.

„Přišla jsem vám poděkovat. Jestli Iva udělá přijímací zkoušky a přijmou ji, budu vám vděčit za všechno, úplně za všechno.“

„Udělá je! Jsem si tím jistá. Ale dá jí to pak trochu víc práce, než jiným, teprve se učí učit.“

„Jsem vám zavázaná.“

„Ale ne! Mám ji ráda, proto to dělám. Vezmete si kávu, vidíte?“

A už před maminku stavěla skleněnou číšku na skleněnou desku krásného stolku v dokonale zařízeném obývacím pokoji, který jsem i já ten den viděla poprvé, předtím jsem sedávala jen v kuchyni. Učitelka hledala témata, zpočátku to vážlo. Ale pak, docela namátkou řekla, že viděla v nějaké revui fotografii Bohumila Kubišty a že to musel být krásný člověk. Na to se maminka chytla a rozhovořila se. Mluvila tak, jako mluví před spaním se mnou – o smutném životě nadaného malíře, o jeho přátelství s Janem Zrzavým, a učitelka poslouchala, nepřerušovala maminku, jen chvílemi dojatě vzdychla.

„Přijďte zase,“ zaprosila potom.

„Seznámily jsme se příliš pozdě,“ řekla maminka.

„Proč?“

„Pakujeme. Koupila jsem na splátky domek, potřebuji bydlet blíž nakladatelství, potřebuji líbeznější krajinu, městečko a lesy s jezerem, je tam gymnázium v místě. Jak skončí škola, budeme se stěhovat.“

„To je mi líto,“ řekla učitelka upřímně.

Udělal jsem přijímací zkoušky, skončil školní rok, a ten poslední večer před stěhováním jsme byly u učitelky podruhé. Doma byl i její manžel a syn, vysokoškolák. Maminka jim přinesla darem akvarel a oni se upřímně radovali. Ohromně nás hostili, seděly jsme u nich až skoro do půlnoci a maminka se rozveselila, pila víno a vyprávěla senzační veselé historky z doby, kdy studovala na malířské akademii.

Druhý den jsme usínaly v cizím městě. Ano, bylo krásné, olemované zalesněnými vrchy, mělo řeku, za zadní brankou naší zahrádky tekla široký, čistý potok, v domku s velkým pokojem a se dvěma ložnicemi a s úplným příslušenstvím zářil nový nábytek, koupený na půjčku. Byl to domov, jaký si jen lze vysnit. Do podzimu jsme tam žily právě tak, jako jsme žily dřív. Samota, sirá samota ve dvou. Začala jsem chodit do školy a byla jsem v ní cizí, úniky na hebkých tlapkách smaragdovým houštím, stínem opuštěnosti, zase přišel lev King...

Jedna holka, Anča se jmenovala, ta nejoblíbenější ze třídy, stále obklopená kluky i holkama, za mnou jednou přišla o přestávce a povídá:

„Je na tobě tak jasně vidět, že při vyučování myslíš na něco jiného! Nediv se, že to kantory štve! Ty přece vůbec nejsi hloupá, tu pětku jsi vůbec nemusela dostat.“

„Jo?“

Nedokázala jsem jí říct nic víc. Měla jsem ten den na sobě svetr s ošoupanými lokty, vlasy rozčuchané, a toužila jsem stát se neviditelnou.

„Ančo!“ Odvolali mi jí dřív, než jsem se odhodlala přeci jen něco říct, něčím nějak navázat dialog.

I tady, tak jako v dřívější škole, byla dívka, která mě pouhou svou existencí utloukala do pocitu méněcennosti. Ta zdejší se jmenovala Alena, načesaná, nastrojená, krásná, sebejistá, i když sem tam nějakou tu pětku slízla častěji než já. Aby bylo jasno: Nemohu začít s vyprávěním svého příběhu a nezmínit se alespoň letmo o Anče a Aleně, protože bez nich by nebylo louky s kopretinami, po níž běhali psi a tulili se v horkém dubnu k nahým nohám.

Protože...

„Ivo,“ povídala mi jednou večer maminka. „Stále musím vzpomínat na rozhovor s tím psychologem.“

„Zdám se ti bláznivá?“ ptám se zaraženě.

„Nikdy jsem si nemyslela, že jsi bláznivá! Ale melancholická jsi, a znova upadáš do letargie, nejsem si jista, že měl ten nepříjemný člověk pravdu, ale... Jestli chceš, teď ho poslechnu.“

„Mami, já nevím o čem mluvíš,“ trochu jsem se děsila představ, že mě chce zase nechat zavřít někde v nemocnici.

„Měla bys prý mít zvíře.“

Zrychlil se mi tep. Mít Kinga! Mít někoho, kdo by mi zastoupil Kinga! Panebože!!!

„Ale jaké?“ pokračovala maminka. „Nesnesla bych vidět ptáky v kleci, kočku bych stále podezřívala, že vraždí zvířátka v zahradě. V trafice je vývěska, že nějaký pan Voděra prodává čistokrevné německé ovčáky.“

„Mami!“

Rozbrečela jsem se, vyskočila, brala jsem do rukou různé věci, vykřikovala jsem, objímala ji.

„Pojď, prosím tě, prosím tě, půjdeme si pro štěňátko hned!“

Zavrtěla hlavou.

Strnula jsem.

Kývla hlavou směrem ke dveřím mého pokojíčku.

Štěstí!

Záchrana před...

Na mé posteli ležela šedivá kulička, vrněla, vrtěla sebou, a vrhla se mi čumáčkem na tvář, když jsem ji k sobě přitulila.

Pes!

Jako by kdosi vyslovil něco, co jsem jen tušila.

Tušená náplast na ránu cizoty a chladu nepřátelského světa. Maminka mu dala jméno Knut. Je to ten nejkrásnější vlkošedý, dlouhosrstý německý ovčák. Nikdy jsme se nedočkaly slíbeného průkazu původu. Ale co mi na tom záleželo!

Ještě dnes cítím jeho hebounké štěněcí břicho na své tváři, jak přese mě leze po gauči, ještě znám tu zamilovanou touhu po něm když spinká v ložnici, zatímco já se učím v pokoji, a pamatuji se i na bolest, kterou mi působil, když mě do krve kousal mléčnými zoubky...

Rostl, a jednou jsem mu už mohla nasadit obojek, připnout řemínek a vydat se s ním na první vycházku. Došli jsme až na hlavní ulici, kde jsou všechny obchody, a pořád plno lidí. Mnozí mě oslovili, a skoro všichni se alespoň usmáli na kouzelné mlád'átko. Všechny děti si je chtěly pohladit.

„To bys neměla dovolovat!“

Otočila jsem se po hlase za svými zády a uviděla Anču!

„Co bych neměla dovolovat?“

„Hladit ho! Teda jestli s ním chceš cvičit. A měla bys! Je to nádherný ovčák.“

„Ty Ančo, ty o tom něco víš?“

„Aby ne! Mám taky ovčáka, fenku, a jsem s ní v klubu. Jestli chceš, pojd' tam se mnou.“
„Opravdu? To bych směla?“
„Zvu tě. Stavím se pro tebe v sobotu ráno, chceš?“
„Ty víš kde bydlím?“
„Jasně. Tak chceš?“
„No jejda, jak bych nechtěla! Přijdeš určitě? A Ančo, není na to Knut ještě malý?“
„Na tom nezáleží. Aspoň se tam otkrá, a ty se se všemi seznámíš a uvidíš, co se tam dělá. Tak platí!“

V sobotu jsem byla vzhůru už někdy od pěti hodin. V šest jsem už byla umytá a oblečená. Celá jsem se chvěla nedočkavostí i obavami. V sedm hodin se na naší zahradě rozštěkal pes, a Knut ze sebe vzápětí vyloudil pokus o nápodobu. Vyhlédla jsem z okna.

Na našem trávníku stála Anča, před ní seděl pes a ona mu hrozila prstem. Tehdy jsem ještě nevěděla, že je to pokyn – Štěkaj!

A za vrátky naší zahrady! Sotva jsem věřila vlastním očím! Alena! Alena v růžové kombinéze s velkým, bílým královským pudlem na růžové šnůrce....

2. kapitola

Lidé se mě ptávají, jak jsem naučila své psy Sedni – Lehni – Vstaň, a já říkám, že ani nevím. Všechno žádoucí se dostaví jakoby samo, i když ve skutečnosti vím, že jsme museli pro to něco udělat. Byl jsem nemocný a chodím! Řekne člověk po vyléčení, a zní to jednoduše. Byla jsem sama a v mlze, a už nejsem sama a dubnové slunce je jas sám a všude jsou kopretiny a těla psů měkce pálí, dotknou-li se nahých nohou.

Louka je cvičiště a na louce je srub – naše klubovna, a u potoka několik kotců, kde jsou psi těch, kteří nesmí mít zvířata v bytě.

Je sobota, výcvikový den, vidím lidi a všechny znám.

Knut se mi napjal na vodítku. Vypálil, jak proti němu vyběhl David se zdviženou rukou v potrhaném rukávu figuranta. Knut chňapl, ale nezadržel. Zuby mu sjely, klapl do prázdna. Ještě krátce štěkl, ale zloba byla tatam.

„Tak už ho nechte,“ řekl výcvikář.

David sundává rukáv, shlídně na mého psa a povídá: „Stejně je to trouba.“

Říkám si – Nesmím se zamračit, nesmím zesmutnět, nic to není, David mě nechce urazit, je to jen takový nevychovaný kluk, který ani neví že mluví hrubě a někoho se může dotknout. Vzhlednu k němu. Je opálený, štíhlý, jako Indián, jen oči má modré, a v nich světýlka. Bude se mi posmívat, jestli dám najevo lítost. Nedám najevo lítost, i když se ještě neumím usmát a patřičně odpovědět.

Ostatní už odpočívají před klubovnou. Dolétají ke mně útržky hovorů, volání na psy, smích. Přivírám oči, vzdávám se teplu, a v duchu si říkám – Chci žít...

„Ivo!“ volá na mě Anča.

Ale to už mě Knut táhne ke klubovně, do stínu jediného košatého stromu. Anča sedí na trávě na slunci. Má sluneční brýle, na hlavě čepici z novin. Povídá mi: „Pro tu obranu

se netrap, nejsi jediná, kdo neudělá zkoušky. Já shořím na stopě a Alena vyletí už na poslušnosti.“

Výcvikář si otevírá pivo a neradostně se usměje: „Mám z vás radost, děvčátka.“

„Mě vynech,“ ozvala se Alena z nejhlubšího stínu na lavičce pod stromem. „Já na ty zkoušky totiž vůbec nepůjdu. Já to ani nepotřebuju, nadělám si dost bodů na výstavách.“

Anča si posunula brýle na čelo. „A myslíš, že tohle je sportovní názor?“

Alena pokrčila rameny: „A co mi řekneš, až bude Tristan šampión krásy?“

Anča si ťukla na brýle, sjely jí zpátky na oči. Diana vedle ní se převalila na záda, tlapky měla ve vzduchu.

Poodešla jsem k potůčku, aby se Knut napil. Sáhla jsem do vody a její svěžest ve mně novou mocí rozproudila toužení. Blíží se léto! A toto léto se konečně musí něco stát, musím něco prožít, chci...

Slyším od klubovny volání na pozdrav. Přišel Vilík. Dívám se na Vilíka, který je výjimečný. Není výjimečný tím, že je hezký a že pracuje ve Fotografii, ale tím, že ve dvaceti čtyřech letech už má známou chovatelskou stanici. Nechová ovčáky, ale kolie, a fenečka, od které má odchovy, je šampiónkou. Jmenuje se Iris, ale říká jí Regina, a jeho chovatelská stanice má vznešené pojmenování – Zlatá královna.

Anča také touží po chovatelské stanici. Ale u ovčáčky musí mít nejdříve složenou zkoušku, a ona ji udělá, i tu stopu, a ne že ne, a potom se přihlásí na bonitaci. Když bude Diana uznaná chovnou, bude cesta k chovu otevřená.

Anča se velice zajímá o Reginu, vypyťává se Vilíka, který jde rovnou k ní.

„Tak co Vilíku, co tvá šampiónka?“

„Slasti mateřské, Ančo.“

„A zájemce o štěňátka máš?“

„Všechna jsou zadaná.“

Knut se vrhl do vody celý. Převaloval se, cákal.

„Dávejte pozor!“

To David vyšel z klubovny, v ruce papír. Opřel se o zábradlí verandičky a zapěl:

„Páni, dámy, Zetvévé začíná, páni, dámy, Zevtvévé je.“

„Začínáš tragicky, jak pozoruji,“ křikla na něj Alena.

„Pozoruj,“ odpověděl jí. „Tím se učíš.“

„Nepoučuj,“ zavolala na něj Anča. „To se k tobě vůbec nehodí, radši pokračuj!“

„Jo to nejde, dál to nemám. Ale já to dotvořím. Aleno, pojd' mi pomoci!“

„Já?“ řekla Alena pyšně, a šla za ním.

Knut se na břehu položil a usnul. Zůstala jsem sedět vedle něho a dívala jsem se na Anču a na Vilíka, kteří na trávě osaměli. Všechny ostatní odvelel výcvikář na druhou stranu cvičáku a stavěl je tam do kruhu.

„Už jsi štěňata fotografoval?“

„Mockrát.“

„A máš něco s sebou?“

„Bohužel ne. Poslouchej, Ančo!“

„Hm?“

„Udělal jsem taky soubor snímků z předjaří, víš. Myslím, že se mi to povedlo. Chtěl bych to někam dostat, chtěl bych...“

„Co bys chtěl? Povědej.“

„Nechci být celý život jen fotografem v komunálu.“

„To vím.“

Jak byl Ančin hlas najednou vláčný a jemný!

„Potřebuju něco jako pomoc výtvarníka, víš.“

„Ale Vilíku, já ještě nejsem žádný výtvarník, ještě pořád vím mnohem méně než ty. Ale jestli chceš radu, tak o někom vím.“

„Ty někoho znáš? Kde?“

„Tady. Znáš Ivinu maminku?“

„No, znám a neznám. Nikdy jsem s ní nemluvil.“

„Ale víš, že je to akademická malířka?“

„Ano, to vím.“

„Chodím k nim, ona ráda poradí i mně, určitě by ti pomohla.“

Oba se na mě podívali.

Nezatajovala jsem, že poslouchám. Zamávala jsem jim a kývla na souhlas.

„Už to máme!“ David stál s Alenou u zábradlí.

„Počkejte, až tu budou i ostatní,“ řekl jim Vilík. Ale David už zpíval. „Počkej, já povím, cos na mě loudíval, povím, cos loudil dole v hájku! Abych rukáv brala a tobě dělala figurantku!“ Poslední slovo jen vykřikl.

„Davide! Ančo! Nastupte!“ volá výcvikář.

Dívám se do té jarní vody, najednou přes ni padne stín, a Vilík stojí přede mnou. Podává mi kopretinu: „Tumáš! Trhej a počítej.“

„Děkuju za kytku, ale co mám počítat?“

„To jsi dívka? No přece takhle,“ zase mi bere kytičku z ruky a trhá a říká: „Udělá obranu, neudělá obranu, udělá, neudělá...“

„Ukaž,“ povídám mu já, беру mu to počítadlo a rychle trhám a říkám: „A neudělá, neudělá, neudělá!“

Vilík hraje zděšení: „Tomuhle teda říkám pesimismus!“

„Třeba pesimismus, ale u maminky se za tebe přimluvím, a pak ti dám vědět.“

Neřekl nic, ale usmál se na mne tak, až mi zatrnulo u srdce. Ale tím všechno skončilo a on odešel domů.

„Ty, co ti chtěl s tou kytkou?“ ozvalo se vedle mě, a vzápětí u mě seděla Alena. Řekla jsem jí to.

„To je divný,“ řekla, a opravdu se divila. „Vid', že je to divný! S vámi všemi se normálně baví, a mě se nějak stydí, všimla sis? I když mu sama vyjdu vstříc... Asi mu připadám nedosažitelná. Co si o tom myslíš?“

„Nevím.“

„Mělo by se s tím něco podniknout. Mělo by se společně někam jít, třeba tancovat, nebo do kina. Musíme dát Vilíkovi příležitost, aby se mě nebál.“

Trochu se mi z těch řečí zatočila hlava. Najednou, jako kdyby skutečnost nebyla skutečností, tomu stavu říkám – Nevím, jestli je to pravda. Stává se mi to, když je mi nesnesitelně krásně, třeba v létě při stmívání. Nebo když je dojem příliš silný, a také když jsem hodně unavená.

Zadávala jsem se na Ančinu obranu a nevím, jestli je to pravda. Diana se bezvadně zakousla, marně s ní David cloumá. Diana má všechny packy ve vzduchu a Anči hlas jí povzbuzuje a chválí. A Alena vedle říká – Musíme dát Vilíkovi příležitost...

Domů se vracím pěšinkou za zahradami k naší zadní brance. Mám vyšlapanou pěšinku v trávě, jsou mi domovem větve rozbujelých keřů i vítr v korunách několika ovocných stromů, které už dávno nikdo neošetřuje. V zimě jsem snila o velikém záhonu jahod, který si tu vybuduji, maminka prostudovala brožurku o pěstování květin, ale nepodnikly jsme nic. V červnu budeme jahody kupovat a maminka bude vzdychat touhou, až za cizími ploty uvidí růže růžové, červené a žluté. A určitě si je párkrát přinese z květinářství, až bude mít peníze, protože to jsou touhy, ve kterých se nedokáže ovládnout.

Tu sobotu seděla v zaskleném výklenku obývacího pokoje, zabraná do kreslení tak, že jsem se na ni chvíli potají dívala ze zahrady, a ona mě vůbec nevnímala. Usmívala se sama pro sebe, ve své nejlepší náladě. Pracovala na zakázce z nakladatelství. Před sebou měla velký hrnek s černou kávou, a mezi papíry několik otevřených krabiček svých cigaret. Když nemá kávu a cigarety, tak nepracuje s úsměvem. Nemá v sobě asi tradiční bohémství - když nic doma nemáme, chodí od ničeho k ničemu, a hlavně do postele. Bohémka je ale v tom, jak si umí zmazat v co nejkratší době halenu i šaty pod ní. Četla jsem někde, že si Gogh míchal polévku špinavým štětcem. Ale maminka našťěstí hlavně kreslí.

Knut potichoučku pištěl, jak už po ní toužil.

„Tak běž,“ řekla jsem mu.

Pověsil se na kliku dveří do výklenku, ty povolily, protože nebylo zamčeno, a rovnou předníma packama mamince na klín. Hned všeho nechala, objala jeho hlavu a přitiskla si tvář mezi vztyčené psí uši. Knut se rozháněl ocasem, zvedl hlavu a hledal na stole sušenky.

„Nesmíš!“ křikla jsem mezi dveřmi.

Maminka se tomu zasmála a jednu mu dala do tlamičky.

„Ale jdi, nebuď na něho tak přísná.“

„Jo a ztloustne a lidi se mu budou smát. A taky ho strašně rozmazluješ, je měkký a neprobudí se v něm zloba, ať ho provokujeme jak chceme!“

„Tak pořád nic? Nekouzl si?“

„Už to pomalu vzdávám. A taky mám hrozný hlad. Je něco k jídlu?“

„Představ si, že je! Já ti dnes udělala práce! Pojď se mrknout na ty ilustrace. Četla jsi ten rukopis? Potřebuji vědět, jestli jsem to trefila.“

„Zase nějaká prasátka pro předškolní věk?“

„Je to knížka pro dívky, přečti si ji.“

„Potom, mami.“

„A ty obrázky?“

Přistoupila jsem ke stolu a zadávala se na ten rozdělaný. Zapadalo na něm velké slunce a v popředí byla narůžovělá kopretina... Tumaš a počítej! Usmál se úsměvem, na který nikdy nezapomenu, a na který nesmím vzpomínat, protože to trochu bolí. Léto přijde. Ale může odejít a nedat vůbec nic. Mlčela jsem.

Maminka se podívala do zbujelé zahrady a smutně řekla: „Že já se tě o to ještě prosím. Nic mi neřekneš, nikdy.“

„Ale mně se to líbí, mně se to opravdu líbí!“

„Jo? No tak půjdeme jíst.“

Než jsem se vrátila z koupelny, bylo prostřeno. Byla bramborová kaše, řízek a okurkový salát. Bramborová kaše je znamením dobrých časů, a vždycky je jí hodně.

Při jídle jsem mamince vykládala, co všechno se na cvičáku dělo, jak je Diana skvělá, jak se Alena projevila nesportovně, a jak byl David hloupý s tou písničkou.

„A Vilík tam byl?“

„Toho si nechávám až na konec, to ti je senzace! Představ si, dozvěděla jsem se, že chce dělat uměleckou fotografii, a mám tě získat pro to, abys mu poradila. Uděláš to?“

„No tohle! Já přece fotografování nerozumím! Ale... Vlastně výtvarná stránka věci... Vidíš, tohle mě zajímá. Mladý člověk s velikým snem. Má sen a hledá cestu. Ještě si nic nezkazil, ještě na ničem nezeslábl, chápeš to, Ivo?“ Dívala se smutně a zasněně, a já jsem potichu řekla: „A mně podal kopretinu a řekl – tumáš a počítej.“

„To že řekl? A co ty?“

„Udělá obranu, neudělá obranu,“ říkala jsem to vážně a byla jsem vážná.

„A nic jiného tě nezajímá?“

Neodpověděla jsem. Měla jsem v prstech hladkou chlebovou kuličku a mačkala jsem ji do tvaru hranaté kostky.

„Ivo, ty nemáš žádný takový sen jako Vilík?“

Před sedmi měsíci byly mé sny hladké a vláčné a nemožné. Lev a dálky. Ale nyní měnily tvar k určitosti, blížily se k chtění, která jsem se neodvážila vyslovit. Možná, že by i pochopila, ale byla by nešťastná, nechce uznat, že špatné známky ve škole věští něco víc, než jen melancholii, která odplouvá. Ona neví, že už...

„Přece na něco myslíš! Toužíš po něčem, není možné, abys po něčem netoužila!“

Pálily mě oči. Nemohla jsem se rozplakat, ani jsem nedokázala promluvit.

„Nebo nemůžeš vůbec nic? Je pro tebe život se mnou tak šedivý a prázdný, že... Jsem tedy taková, že všechno kolem sebe umrtvuju? Je to moje vina? Je všechno moje vina, Ivo, prosím tě, promluv konečně! Alespoň jednou mi něco řekni!“

„Ty jsi dobrá. Kde jinde bych mohla být?“

„Odpovíš mi?“

„Ale já nic nevím! Je možné, že jsem vůbec člověk?“

Teď mlčela ona. Bledla, mračila se, sáhla po cigaretě.

„Mami, mám ti uvařit kafe?“

„Ne, jsem unavená a půjdu spát.“

A taky hned šla.

Dívala jsem se po špinavém nádobí na stole. Vstala jsem a odnosila je do kuchyně. Nemyla jsem je. Maminka by je dnes taky nemyla. Udělá to až zítra při vaření. Vrátila jsem se do pokoje a narovnalá ubrus. Knut chodil za mnou, chodil pomalu, unavený a ospalý. A vtom jsem uslyšela, že někdo ťuká na sklo verandy. Knut byl u dveří první. Byla to Anča.

„Jé ahoj,“ vítala jsem ji. „Jdeš pro mě?“

„Ahoj, kde máš maminku?“

„Šla si lehnout. Ty jsi přišla za ní? Ne za mnou?“

Anča se ošila. „Ale jdi, chtěla jsem jí říct o Vilíkovi.“

„On tě poslal?“

„Copak jsi nás neslyšela?“

„Ano, slyšela. A už jsme to s maminkou probraly. Řeknu mu, až ho uvidím.“

Anča se zamračila. „Byla bych mu zavolala. A jak to teda dopadlo?“

„Dobře. Zajímá ji to.“

„A co teda řekla?“

„No že jí to zajímá. Podrobnosti se neprojednávaly.“

„Tak já se stavím v pondělí. Bude doma?“

Zasmála jsem se. „Copak já vím?“

Ale věděla jsem, že bude doma. Ráno půjde nakoupit s Knutem na řemínku a přes den udělá pár kroků po zahradě. Vůbec mi nevadilo, že za ní Anča chodí sama za sebe. Anču po devítce nevzali na výtvarnou školu, nadání nejspíš má, ale přijaty byly zřejmě talenty mnohem výraznější. Ona nepropadala nijaké beznaději. Šla do gymnázia a dělala si nějaký uměleckoprůmyslový kurs, jezdila každý týden do krajského města a chodila za maminkou a maminka si s ní povídala, když měla náladu. To mi nevadilo. Zato mi šlo proti srsti, když chtěla být Vilíkovou přímluvkyní u ní místo mě, která jsem na to přece měla větší právo! Vycítila to? Přestala o tom mluvit. A já začala o něčem jiném.

„Ančo, je tak senzační počasí, pojď, půjdeme na stopy.“

„To nejde, já musím rychle domů.“

„A proč musíš?“

„Přijeli strýčkové, přijely tetičky, bratrance, sestřenice, táta má svátek.“

„Jé, to musí být prima!“

„Prima? Jsou dortičky a chlebičky, tím primovost končí. Prosím tebe! Byteček praská ve švech, Diana vrčí pod postelí, a nechci ani pomyslet na to nádobí večer!“

V tom jsem Anču nechápala. V mysli mi vytanula vzpomínka tak kouzelná a ojedinělá, že jsem to musela Anče říct.

„Víš, Ančo, my máme v Praze starou tetu, a vloni jsme u ní byly a ona nás vzala na oběd ke své dceři. To ti bylo fantastické! Měli tam docela mrňavou kuchyňku, a v ní, představ si to, stůl uprostřed! A my tam seděli. Osm nás bylo kolem stolu. A všichni najednou jsme jedli. A všichni jsme byli nějak příbuzní. Byly tam dvě děti a taky jeden bělovlasý, strašně milý dědoušek, a ten povídal o rodině, o tom, jak to bylo dřív, o mém dědečkovi, a vůbec. Byla bych tam seděla a seděla... Do věčnosti. Ale maminka pospíchala! Odevšad pospíchá a nikdy se jí nikam nechce. Oni říkali, abych zase přijela. Ale copak mě maminka samotnou pustí? Ty, Ančo, neříkala jsem ti to už?“

„Nejmíň dvakrát, Ivo.“ Usmívala se, ale byl to hezký a trpělivý úsměv.

Už druhý úsměv toho dne, na který jsem nezapomněla...

3. kapitola

Na cvičišti byly Anča a Alena moje kamarádky. Ve škole to bylo jinak. Anča třeba seděla o přestávce na lavici a vykládala děj filmu, který jsem já taky viděla a taky bych o něm dovedla povídat a ještě zajímavěji než ona. Jenže mě by nikdo neposlouchal. Stála jsem trochu v pozdálí, a ona se najednou na mě podívala a povídá:

„Vid', Ivo, tys byla taky v kině.“

Řekla jsem: „Tak celkem s tebou souhlasím. Až na tu krajinu. K tak realistickému příběhu měla být příroda zachycena drsně, syrově, neměla být romanticky stylizována.“

Neměla jsem to ze sebe, přesně tak to řekla maminka, a kdyby ji byla Anča slyšela, taky by to doslova opakovala. Na rozdíl ode mě by s tím měla úspěch. Mně se začali kluci smát. A prý: „Ta řípa na poli byla syrová, ujišťuju tě, docela určitě ji nevařili,“ a Anča se tomu zasmála první.

Alena mi taky nepatřila. Nedělala sice kolektiv kolem Anči, ale zato si věčně špitala s jednou holkou. Měly svá tajemství už někdy z první třídy. Alena se Zuzinkou byly ostrůvek, jako já, ale jinak. Nikdy nezavdaly příčinu k tomu, aby se jim někdo smál. Takové panenky! Stále nažehlené sukýnky, nic takového jako já, která jsem k jednomu kalhotám celý rok střídala dva svetry. Ale i s Alenou jsem se vídala mimo cvičák a mimo školu. Její Zuzinka byla totiž tak strašně moc něžná, že se nepřekonatelně bála psů. A tak mě Alena občas vyznamenala pozváním na procházku, a když jsme šly na procházku a pejsci kolem nás dováděli - měli se náhodou rádi, ti dva, Tristan a Knut - svěřovala se mi se svými láskami. Kdekdo byl do ní zamilovaný, kdekdo jí udělal vyznání, to bylo něco, co jsem já znala jen z knížek, co jsem nezažila. Všechno mohla vykládat taky Zuzince, až na určité detaily o klucích ze cvičáku, které Zuzinka neznala. Na kluky ze cvičáku měla Alena mě. Ze začátku mluvívávala o Davidovi, později býval na programu Vilík.

Ze začátku říkávala: „Nikdy bych s Davidem nechodila. Ale on je tak vzrušující, tak hezký, nemyslíš?“

„Proč bys s ním nemohla chodit?“

„Styděla bych se za něj.“

„Že někdy ošklivě mluví?“

„To nic, kterýpak kluk mluví líp? Ale všichni si o něm myslí, že je to lump. Možná, že opravdu lump je. Naši by asi zuřili, kdybych ho k nám pozvala na večírek, víš?“

„Opravdu?“

Moje maminka nijak nezuřila, když k nám jednou přišel a přinesl mi z jatek maso pro psa, protože jsem byla nemocná. Naopak ji potěšilo, že mám přátele, kterým stojím za to, aby mi v něčem pomohli. Uvařila mu kávu. Ale pravda je, že potom řekla, že na ni dělá dojem nespolehlivosti a frajerství. Nelíbilo se jí, že sice jmenoval podnik, ve kterém pracuje, ale vykroutil se, když měl říct, co tam dělá. Prý to a ono, každou chvíli něco jiného, jako kdyby vůbec ničím nebyl, a jako kdyby mu to ani v nejmenším nevadilo.

„Co je s ním?“

„Ty to fakt nevíš? Přistěhoval se sem někdy před třemi roky, snad z Ostravy, tam odněkud. Tady nikoho neměl, nikoho tu neznal, ale měl peníze a koupil si garsonku. Nedozevíš se od něho, proč přišel zrovna sem a co dělal tam. Pak se začalo povídat. Že má soud, že se někdy v osmnácti ženil, po vojně rozváděl a potom neplatil na dítě, které tam nechal. Už rozumíš?“

„Ne, nerozumím. Vždyť on je vtělená sebejistota! Nikdy bych neřekla, že ho něco tíží!“

„To je ono! Netíží ho to.“

„Ale že by byl tak bezcitný? Všimni si, jak je hodný na svého psa! Jak se s ním mazlí, nenechává ho v kotci, bere si ho domů.“

„To jednak, a jednak na něho při cvičení řve jako, jako... Nevšimla sis, jak se to výcvikářovi nelíbí?“

„No, to je taky pravda.“

„Tak vidíš, není to vzrušující?“

Asi to bylo až příliš vzrušující. Jednou v zimě jsme spolu s Alenou potkaly Davida u lesního rybníka. Byl sníh a mezi stromy běhal Davidův celočerný Don. David měl krátký kožich a klobouk, připadal mi jak postava ze severského románu. Slušelo mu to úžasně. Když nás uviděl, měl radost a zůstal s námi. Já jsem si s ním povídala víc než Alena, tentokrát mi nekritizoval Knuta, ale vychvaloval svého Dona. Alena se na něho víc dívala. Zahleděla se takhle ze strany, a když její pohled zachytil, začala se chichotat a nechtěla říct proč. Chytil ji za ruku a už nepustil, vedli se spolu, a když jsem pak upravovala Knutovi karabinku a byla jsem k nim chvíli otočená zády, viděla jsem, když jsem se zase obrátila k nim, že se líbají. Trvalo to dlouho a já nevěděla co mám dělat, jestli jít pozadu, nebo se úplně ztratit. Ale oni nebyli nijak v rozpacích, a to už jsme stáli na okraji lesa. Alena mu řekla, aby šel napřed, my že půjdem zkratkou, a on poslechl. Ona mě pak chytila pod paži a povídala: „Ty, nikomu to neříkej, hlavně Zuzince ne! Tohle bude naše tajemství, souhlasíš?“

„Jasně,“ souhlasila jsem, a dokonce jsem z toho spiklenectví měla radost! Druhý den ve škole jsem na ni pomrkávala, ale ona mi to neoplatila. Zavrtěla dokonce hlavou, jako že se diví mému bláznivému počínání, a něco si začala šeptat s tou svou Zuzinkou. Se Zuzinkou se denně navštěvovaly. K nám nikdy nešla dovnitř, vždycky čekala na zahradě, nešla dál, a mě nikdy nepozvala k nim.

To Anča zase ano. Ale u Anči doma to nebylo nijak hezké. Měla malé sourozence, rodiče, prarodiče, a to všechno v moderním, ale malém bytě. Lidi a věci se tam nějak nemohli všichni a všechny najednou vejít. Anča měla pro sebe jen růžek obýváku se stolem a s poličkou. K nám chodila ráda. Líbil se jí náš prostorný, dřevem obložený pokoj, naše obrazy po stěnách, a hlavně naše ticho uprostřed nepožaté trávy. Ráda si sedala do velikého křesla u knihovny, ta knihovna je přes celou zeď, a říkala: „Já kdybych tu bydlela jako ty, tak snad bych vůbec nechodila ven. Jen bych seděla doma, četla, kreslila a povídala si s maminkou.“

Jednou jsem se maminky ptala, jestli má Anča nadání. Maminka řekla: „Moc ne, ale je pečlivá a cílevědomá. Možná by se uplatnila v průmyslu, ve skle, v textilu a tak.“ Myslím, že Anča tohle taky ví a že nechce víc než může, ale to, co může, to chce maximálně a s vydáním všeho, co v ní je.

Alena nikdy nemluvila o tom, čím by chtěla být. A myslím, že na to spíš nemyslela, než že by to tajila tak jako já.

Kolem velikonoce přestala mluvit o Davidovi a začala mi vykládat o Vilíkovi. Vilíka na večírek k nim domů pozvala. Ale on odmítl. Prý se rozpačitě usmíval a litoval, že to nevěděl dřív, ale vlastně by stejně nemohl, protože jede pryč, a ta cesta je už dlouho naplánovaná. V Aleně roznítil představu, že se jí necítí hoden.

„Dělá sice svatby a mimina s medvědem, ale má úroveň,“ charakterizovala ho. „A Zuzince se taky líbí! Schwálně si ho šla okouknout, nechala se od něho fotografovat.“

Zuzinka samozřejmě na večírku byla, ale nechodila na cvičák, a tak nemohla dost dobře komentovat Aleniny teorie o Vilíkově stydlivém zájmu. A já vlastně taky ne. Alena se mi jevila jako nejkrásnější dívka jakou znám, a Vilík - ten byl nedostupný mně.

Neodvažovala jsem se na něho myslet. Ale když na mě hezky promluvil, když se usmál, prochvívalo mě blaženství, které se nepodobalo žádnému z pocitů, které jsem znala posavad.

Jednou k nám Alena přece jen přišla. Teď už na tom tolik zvláštního nevidím, ale tehdy to byl zážitek, který zalomcoval i mámou. To byla sobota večer – někdo zvoní. Knut se rozštěkal a já jsem vyběhla ven. Na cestě před naším domečkem stálo veliké světlé auto. Zamykala je vysoká štíhlá žena. Vedle ní stála Alena s Tristanem na vodítku.

„Hele mami, to je Iva, ahoj Ivo!“

„Dobrý večer.“

Paní ke mně přikročila a stiskla mi ruku.

„Je tvá maminka doma?“ zeptala se Alena.

„Prosím, pojd'te dál. Knute, dej pokoj, zalez.“

Maminka seděla v křesle u knihovny a něco četla. Vzhledla poněkud nepřítomně, došlo jí, že přišla návštěva, vstala, a přitom měla na sobě celodenní halenu se šmouhami od barvy.

„Přepadení!“ volala Alenina maminka se smíchem, a nečekala, až ji já, nebo Alena představíme. Zase ten stisk ruky, a už sedí ve druhém křesle proti mamince.

„Velice mě těší, že jste se přišla se mnou seznámit.“

„To jste hodná, že to říkáte.“

Maminka se konečně trochu nejistě usmála, ukázala Aleně na gauč, aby si sedla, a mě poslala uvařit kávu.

„Ne, ne, prosím vás, nic k jídlu, nic k pití, já bych to nevypila bez cukru, a cukr jsem si zakázala protože...“ Ale nedořekla to, jen si přejela dlaněmi po bocích v těsných kalhotách.

„Kouříte? Smím vám nabídnout?“

„Á, tohle jsou nějaké lepší, to si vezmu, díky.“

Sedla jsem si vedle Aleny na gauč, Knut si mi lehl k nohám. Tristan dělal obhlídku místnosti a dovolil mamince, aby ho pošmírala pod bradičkou a vychválila jeho krásu.

„Je nádherný, vid'te,“ říkala Alenina maminka potichu a mhouřila před kouřem oči, které měla jako krasavice z italského filmu.

„Přišla jsem vás o něco požádat, totiž, něco vám nabídnout.“

„Nabídnout?“

„Zítřejede na výstavu. Já, Alena, a ten náš krasaveček - ten je pochopitelně ten hlavní. Jedeme na psí výstavu, a vzali bychom Ivu sebou.“

„Daleko?“

„Dost daleko, ale do večera se vrátíme, přesně řečeno... Ale vy nejste nijak nadšená! No řekni Ivo, nebyl by to rozkošnoučkový výlet?“

„To by byl,“ řekla jsem. A věděla jsem, že je marné si na to myslet, protože maminka mě nepustí, i kdyby mi takovou cestu kdovíjak přála.

Paní mluvila dál ke mně: „Ty bys Aleně s Tristanem pomohla, musí se česat ještě před kruhem, dělaly byste mu náladu, aby se předvedl jak se patří, a pak! Zažila bys výstavu čistokrevných psů, když máš zatím jen Knuta bez rodokmenu!“

„Já bych ráda,“ řekla jsem. „Mami, pustila bys mě?“

„Proboha, proč by tě neměla pustit?“

„Prosím vás, neztejte se,“ začala maminka, „opravdu to nejde, nejsme na to připravené, Iva nemá ani co na sebe, a potom, ještě nikdy jsme nebyly tak dlouho od sebe.“

„Od rána do noci? To je dlouho? Ne! Vy se bojíte mého šoférování, vidíte! Ale já jezdím opatrně!“

A tak se maminka dál omlouvala a vylouvala, nedovedla říct o svých pravých pocitech, ani nechtěla, věděla dobře, jak jsou nenormální. Ty strachy, ty nejhrůznější představy, které si dělá před každou cestou i když máme jet spolu, jak v noci nespí a jak ráno řekne, že to nepřemůže a že zůstaneme doma. Když se nedá vůbec nic dělat a musíme někam jet, sedí pak v autobusu, dívá se po krajině, a já na ní vidím, že se jí to líbí. A protože tohle říct nemohla, vymýšlela si malichernosti o šatech, o jídle, paní jí to všechno promptně vyvracela. Ale ne dlouho. Nechala toho, vstala a zadívala se na jeden z obrázků za sklem knihovny.

„To je překrásná kresba! Musíme být pyšní na to, že se k nám přistěhovala umělkyně. Musíte mě někdy navštívit. Víte co? Zatelefonuji vám. Máte telefon?“

Telefon stál před ní na komodě.

„To mě bude těšit,“ řekla maminka.

Ale pozvání dodnes nepřišlo.

Když odjeli, začala jsem mamince vyčítat. Takhle to přece nejde! Jednou musí uznat, že jsem už velká a že potřebuji trošku samostatnosti. Ona to nepopírala. Slibovala mi, že se bude snažit být jiná.

V pondělí přinesla Alena do školy pohár a diplom Klubového vítěze mladých...

4. kapitola

V poslední dubnové neděli se ochladilo. Alena měla bílý svetr a vlasy svázané bílou stuhou. Postávala před klubovnou a dívala se stále ke vchodu, jestli jde Vilík, ale ten nepřicházel. Nebyl tu ani David a já jsem na ní viděla, že se začíná nudit.

Přišel ale pan Bečvář, starý chovatel, od něhož měla psy většina kluků a Anča. A většina té většiny se připravovala na zneklidňující blízké zkoušky. Bylo tedy mnoho otázek, rad a dohadů, výcvikář seděl s chovatelem na lavičce pod stromem, ostatní stáli kolem nich. Když se začalo cvičit, vzal výcvikář do kruhu jen psy pana Bečváře, aby mu ukázal, jak jsou připraveni. Ostatní poskakovali a fandili, hlavně Anče, protože Diana se toho dne vysloveně vyznamenávala.

„Myslím, že půjdu domů,“ řekla mi Alena. „Já dneska spěchám.“

„Máte návštěvu? Přijde k vám někdo?“

„Ty se vždycky ptáš, jestli k nám někdo přijde, když řeknu, že spěchám.“

„Jo?“

„Hele! David jde!“

„A s kytarou!“

„A s cizím klukem!“

„S klukem bez psa.“

Dostavili se k nám všichni tři zároveň. Správně zvládnutý Davidův Don nikdy nepředbíhal, držel se u nohy, dokud nedostal volnost.

„Vedeš nám nového člena?“ ptala se Alena bez pozdravu.

„Nevedu. To je můj bratranec z Moravy, vzal si jarní dovolenou. Mirku, představ se, holky, podejte mu ruce.“

Učinili jsme, jak David poručil.

„Ty nejsi pejskař?“ zeptala jsem se.

„Ne, ale moc mě to zajímá. Chtěl jsem vás vidět zblízka,“ a opravdu se od nás odvrátil a zadíval se na obranu. Rukáv měl Ivan.

„Normálně dělám figuranta já,“ vysvětloval rychle David, ale určitě to Mirkovi říkal už dřív.

„Teď koukej, až půjde ta holka, ta umí, člověče!“

Anča, jako kdyby ho slyšela, se obrátila k nám a udělala posunek, jako že si nasazuje rukáv a prstem ukázala na Davida.

„Jako by to beze mne nešlo,“ řekl pyšně.

„Umíš to nejlíp, to je jasný,“ řekla Alena uznale.

„Copak, vy to děláte i s tímhle? S tím pudlem?“ divil se Mirek.

„Ty poznáš pudla? Tohle je bílý královský pudl. A nevykej mi.“

„Královský?“

„Vždyť jsem ti ho ukazoval v atlasu,“ připomínal David.

„Nemohu si naráz zapamatovat všechny,“ odpověděl mu Mirek se skromným úsměvem.

Ukázka výcviku pro pana Bečváře skončila, blížil se s výcvikářem k nám. Viděla jsem, že se dívají na Knuta, asi o něm mluví.

„Tak ten je od Voděry?“ zeptal se pan Bečvář, sotva došli ke mně.

„Ano, to je on.“

„Je to moc pěkný pes. Škoda, že se Voděra včas nepostaral o krycí list, znám rodiče toho vrhu, mohli mít skvělé průkazy původu. Hm... Krásné zvíře, i když je dlouhosrstý.“

„To je chyba?“ divil se Mirek. „Mně se to na něm tak líbí!“

„Protože tomu nerozumíš,“ řekl David. „Dlouhosrstí se vyřazují z chovu, že jo, pane Bečváře?“

Pan Bečvář kývl hlavou. „Tak hodně zdaru!“

„A kromě toho je Knut taky blbec. Jen počkej, až uvidíš jeho obranu!“

„Davide, ale je to jeden z nejlepších stopařů,“ řekla jsem.

„Nehádejte se pořád!“ napomenula nás Alena.

„Kdo se tu hádá?“ zeptala se Anča, která k nám přišla, ale nečekala na odpověď. „Jé, Davide, nač tu kytaru?“

„Mám další část té zetvévé besedy. Pak vám to zahraju.“

Ivan předal Davidovi rukáv a šel si pro psa, a my ostatní, co nemáme psy pana Bečváře, jsme šli na obrany. Byla jsem mrzutá z toho, co mám zažít... Knut nebyl hloupý! Poslušnost se naučil skoro sám jen tím, že v řadě napodoboval starší psy, a pracoval ochotně a s radostí. Dělalí jsme obraty sehraní spolu jak jedna bytost a výcvikář nás chválil, že je na nás pěkný pohled. Stopu nasadil a nepustil, vždycky správně zalehl předměty, prakticky neudělal jedinou chybu. Pro první zkoušku sleduje pes stopu svého pána půl hodiny starou. A Knut už uměl víc! Šel i dvouhodinovou stopu. I cizí.

Ale obranu od samého začátku kazil. Něco v něm mu bránilo vrhnout se na Davida a pevně ho držet. Někdy dokonce zakňučel a couvnul. Čím to bylo? Snad vycit'oval, že mám takový hrozně divný strach z Davida já? Ne, nebyl to strach, spíš nějaká zábrana,

komplex. Cítila jsem, že David proti mně něco má, že jsem mu tak cizí, že sice se mnou mezi ostatními mluvím, ale nesnese mě v ničem, co by bylo jen mezi námi dvěma, i kdyby to bylo jen zakousnutí mého psa do jeho rukávu. Jako kdyby chtěl, aby to Knut vždycky zkazil, a jako kdybych já se podvědomě podřizovala jeho přání.

David zdvihl ruku proti Knutovi, něco vykřikl, druhou rukou mávl s klackem. Knut zavrčel, napjal se, ale potom se ke mně svými temnými psíma očima otočil a zarazil se. Choval se tak, jako kdyby byl ode mě dostal rozkaz k ústupu. Přitiskl se ke mně.

„Tak dost,“ řekl výcvikář. Chvilí nás oba pozoroval a přemýšlel.

„Davide, co máš s tím psem? Jako kdyby měl s tebou špatnou zkušenost.“

David si odepjal rukáv a odplivl si. „Jsem znechucen.“

Podívala jsem se k lavičce, ze které před chvílí Alena a Mirek viděli prvotřídní obranu Dianinu. Mirek se na mě díval, Alena mu něco říkala, on jí odpověděl potřesením hlavy, ale neodvrátil pohled ode mě. Anču vidět nebylo, asi zašla k potoku.

„Uvidíme,“ uzavřel hovor výcvikář. „Příští sobotu tu budeme mít školeného figuranta. Stopu má Knut jasnou stovku, vid', Ivo?“

Ale tohle pod stromem neslyšeli.

Udělal jsem si přestávku a David nám hrál a zpíval. Anče se to ohromně líbilo. Jednou mi řekla, že je David opravdu nadaný. Sám dovedl napsat písničku, hudbu i text, a ta písnička že je tak dobrá, že jí do svého repertoáru zařadila amatérská skupina. Může s tou kapelou zpívat a hrát na kytaru, když se mu chce. Ale jemu se moc často nechce. Prý by vůbec mohl ledacos – vyučit se, totiž doučit, začít pořádnou práci, nechat toho poskakování z jedné podřadné nádeničiny do druhé. Ale jemu nic neschází, jemu nic nebrání žít ve stálém, nepochopitelném a přitom evidentním pocitu nadřazenosti.

Při předvádění Zetvévé besedy byl středem pozornosti. Lidi se smáli a měli komentáře, třeba: „Škoda, že je náš výcvikář ženatý! Představte si, kdyby mohla Anča zapět: Měla jsem milého výcvikáře, on se utopil... Kde vlastně? Tondo, kde by ses chtěl utopit? Klidně mu tam nechte ten pivovar!“

Alena se jemně usmívala. Mirek se smál s ostatními nahlas, ale neměl komentáře.

Výcvikář se jednu chvíli díval na Davida se zjevnou nespokojeností.

Jestlipak Alena dosáhne toho, aby jí odtud doprovázeli Mirek a David?

Doprovázeli Anču.

Maminku jsem zastihla doma nad sporákem v kuchyni. Byla oblečená do nových šatů a hned jsem viděla, že si už na nich stačila pořídít mastnou skvrnu. Usmála se na mě nedočkavě a hned mi hlásila. „Víš, kdo tu byl? Ten fotograf, ten Vilík!“

„Tak proto se ho Alena nedočkala na cvičáku!“

Maminka se tomu zasmála a popadla polévkovou mísu. V pokoji na velkém stole už bylo prostřeno, a jak jsem mohla předpokládat, na malém stolku u knihovny ležely drahé cigarety, balíčky nejlepší kávy a mísa vánočního cukroví, které maminka vždycky napeče do zásoby, jakmile přijde k penězům. Zase mi tedy kupovala přitele? Tohle dělala odjakživa. Od malinka mi sháněla kamarádky, zahrnovala je pozornostmi, krmila je dobrotami, stálo jí to peníze a později také mnoho času, když se nabízela učit různé děti

zadarmo kreslit, mluvit německy, francouzky a kdovíco a vůbec to nebylo nic platné. A teď Vilík! Jenže v tomto případě mě mrzelo především to, že přišel sám a nečekal na moje prostřednictví.

„Poradila jsi mu?“ zeptala jsem se nad jídlem.

„Snad. Kompozice musí být stejná jako na obraze, jako u obrazu, stejná zákonitost, chápeš?“ A potom ještě chvíli mluvila něco o dominantě. Tohle jediné slovo si vlastně z toho všeho pamatuji.

„Bral to?“

„A jak! Ukazovala jsem mu nějaké reprodukce, odnesl si knížky.“

„Fotografie ti ukázal?“

„Ano. Všechno je z předjaří, tady z okolí, ohromně mu vychází voda, jarní vody, víš? To je něco tak fantastického! Nevšimla sis? Nejhlubší stesk a nejdalekosáhlejší naděje, nezdá se ti? Všechno připomenou, všechno z minula, ale nikdy bez naděje, nevšimla sis?“

„Já jsem ty fotky neviděla.“

„Ale Ivo! Proč jsi taková? Víš dobře, že jsem teď nemluvila o obrázcích.“

A měla pravdu!

Jenže já jsem nemohla mluvit o rozvodněném potoku a o tom všem, co mě při pohledu na padající proud napadalo, jak jsem byla plná touhy, kterou neumím popsat, a co mi ten proud sliboval a jak jsem mu věřila...

„Tak tedy ještě přijde?“

„Ano, jistě, má přece moje knížky.“

„Mami, ale neměla bys ho tak přehnaně hostit!“

„Přehnaně?“

„Ano! Vždycky to tak děláš! Předcházíš si moje přátele! Proč si neopatříš svoje vlastní?“

„Proč?“ zeptala se, a pak chvíli mlčela.

Kdybych jí byla dala pokoj, nebyla by mi vůbec odpověděla. Ale já jsem najednou měla odvalu mluvit. Málokdy tu odvalu mám, ale když ji mám, jsem schopná mamince říct všechno, co si o ní myslím, dokonce ji i okřiknout. Nikdy mě za nic nepotrestá, nikdy se neurazí, nanejvýš zesmutní. A to potom já začnu brečet a cítím se úplně beznadějně.

„Ano! Proč?“

„Snad... Snad o to asi nestojím a nikdo nestojí o mě, snad se bojím. Ale nechci, abys ty zůstala sama jako já, chci udělat všechno pro to, abys nezůstala...“

„Mami, o tom teď nemluvíme.“

„Snad, že všechny lidi vidím schopnější, zdatnější, úspěšnější, u všech předpokládám, že mě vidí jako docela nicotnou. Ivo, prožila jsem ponížení svobodné matky. Moji rodiče byli takoví, že to pro ně byla nenapravitelná katastrofa, možná že proto dědeček umřel na srdeční mrtvici a babička se utrápila, mám vinu, nemám na nic právo, na žádnou nesamotu. Ivo, proboha, tohle jsem ti neměla říkat, neplač, prosím tě, nerozplač se!“

Ale já už jsem brečela a zadržávajícím hlasem jsem jí vyčítala: „Jenomže to není pravda, že o tebe nikdo nestojí! Obvodní doktorka ti na podzim přinesla švestky a pozvala tě k nim. Proč jsi nešla? A učitelka z mateřské školky, když jsi jí nakreslila pro děti zvířátka, tak tě chtěla vidět... Proč...“

Dál jsem nemohla. Věděla jsem, že teď je maminka schopná dělat plány, slibovat a trošičku svým slibům věřit. Slibovat cestu do Prahy, dovolenou v horách a... a zítra

všechno odvolat. Víím, že na hory ji pozvala ilustrátorka, pracující pro totéž nakladatelství, a že už je odeslaný dopis s odmítnutím. Chtěla jsem zabránit planému slibování, a tak jsem začala o něčem jiném:

„Mám ti uvařit kafe, nebo půjdeš spát?“

„Uvař kafe. A sobě taky, je tam šlehačka. A přines atlas psů, vidíš, to jsem zapoměla říct! Volali mi z mysliveckého spolku, chtějí plakát s loveckým psem.“

Uvařila jsem kávu, ušlehala smetanu a přinesla atlas. Seděly jsme vedle sebe a hledaly toho nejkrásnějšího pejska na mamčin plakát, četly jsme standardy, mluvily o každém zvlášť, a bylo nám tak dobře, jako nám je když je nám dobře, a shodly jsme se nakonec na anglickém setrovi. Je bílý a maminka ho udělá na tmavozeleném podkladu. Výraz bude mít Knutův, ten výraz, jako když je sama pozornost, vzrušení, všechny svaly napjaté.

Přišel za námi, když uslyšel své jméno. Chtěl, abychom ho hladily, říkaly mu že je miláček a zlatíčko, a nakonec přinesl gumové štěňátko a my jsme mu je házely na gauč a pod gauč a na verandu a on je vždycky našel a přinesl a chtěl ještě a ještě a ještě...

5 kapitola

„To ses to nemohla ani trochu naučit? Kdyby sis to byla alespoň jednou přečetla, nemusela jsi tak dopadnout. Já jsem si to taky jenom přečetla!“

„A máš dvojku, já víím.“

Nechtělo se mi Anču přesvědčovat, že jsem to četla několikrát, že jsem se pokoušela naučit se to z paměti, já nejsem přece líná, ale přesto jsem tomu nerozuměla. Fyzika! Nejdůležitější písemka pololetí! A já jediná jsem dostala pětku. Anča mi to neříkala veřejně, vzala si mě stranou, chtěla být příkře upřímnou přítelkyní. Ale vůbec nic nechápala.

Hledala jsem očima Alenu. Klidná a úsměvná něco šeptala Zuzince. Jí Anča neřekla nic, ačkoliv byla hned za mnou. Jenže Alena se vůbec neučila. Neučila se, a přesto dostala čtyřku, přesto byla lepší než já.

„Ivo, musíš se víc učit! Chceš přece dojít k maturitě!“

„A víš, že ani ne?“

„Ne? A co chceš teda dělat?“

Neodpověděla jsem.

„A maminka o tom ví?“

„Nic neví, chce maturitu.“

„Tak vidíš. Není ti jí líto?“

Líto, líto. Na koho to slovo padne, to slovo, lev, jeho hebká sluncem vyhřátá náruč, hýčká mě v packách a Masajové přihlížejí v mystickém děsu, na koho to slovo padne, je loňský konec srpna, jsem sama s Knutem u latí s elektrickými ohradníky, a dívka, kterou už několik dní pozoruji, se ke mně konečně připojí.

„To je tvoje zaměstnání, ta pastva, ty krásy dupající a občas rozeběhlé a občas s očima nehnutě upřenýma na mě a na psa?“

„Nejen to,“ povídá ona. „Večer je přivázu a podojím, nechceš se přijít podívat?“

Podívat se přes sklo trubic na lahodný proud bělostného mléka, poplácat zvíře, které si přitulí hlavu k mému rameni, dívat se jak novorozené telátko bojuje o rovnováhu na něžných nožičkách a jak je jeho maminka líbá...

„Ivo!“ burcuje mě Anča. „Brekem to nespravíš!“
„Copak brečím?“
„No a ne?“
„No a co?“
„Pomůžu ti s tím, chceš? Mám odpoledne přijít?“
„Přijď. Jen přijď. Maminka dělá plakát s anglickým setrem a má u sebe Vilíkův soubor fotek, sama to probrala a pošle do Prahy.“

Ta dívka tehdy řekla: Tvůj pes je krásný, ale mně by se víc hodil čuvač nebo kolie...

Anča zazářila a přestala s hubováním.
„To tedy určitě přijdu. Jak se tvé mamince Vilík líbí?“
„Vždyť ti to říkám, posílá jeho věci do Prahy.“
„On je skvělý, vid’? Jednou budeme pyšné na to, že s ním kamarádíme.“
„Jsi pyšná už teď.“
„A on je přitom tak skromný,“ řekla Anča zasněně. „Víš, včera jsem šla kolem jejich domu. On byl na zahradě a zavolał mě, abych se šla podívat na štěňátka. Ta jsou ti sladká! Za tři týdny se s nima už bude loučit.“
„Ty jsi byla úplně u nich? Vevnitř?“
„No jasně. A představ si, jeho maminka o mně věděla! Tak tohle je Anička, povídala a prohlížela si mě a Vilík se smál, nebylo mu to nemilé.“
„A ty z toho vyvozuješ, že...“
„Alena nejsem! Ta by vyvozovala! Já si závěry tak rychle nedělám!“
Ale tvářila se příliš šťastně, než abych jí to mohla věřit. Vzpomněla jsem si na drahé cigarety, kávu a mísu cukroví. Anča nic takového nepotřebovala.

A zase začala o fyzice a o tom, že mi pomůže.
Po vyučování jsem jí utekla.

Ale neutekla jsem Aleně, která mě dohonila na společné cestě. Alena v blažené netečnosti se o pisemce z fyziky ani nezmínila. Chtěla mi povídat o Mirkovi. Doslova řekla: „Počkej, budu ti povídat, jak jsem se ve městě sešla s tím Davidovým bratrancem, co byl v neděli na cvičáku.“

Dovedu si představit, jak to bylo.
Alena s Tristanem na červené šňůře, protože sama má červenou stuhu v týle, se shlíží v každé výkladní skříni, chce vidět dekorativní celek sebe a psa. Zastaví se před klenotnictvím a nejednou slyší za sebou: „Tak už se rozhodněte, slečno, co vám mám koupit.“ Alena přistoupí na legraci a ukazuje na to nejdražší. On hledá po kapsách, a pak s lítostí sdělí, že mu do požadované sumy chybí dvacet halířů. A pak popojdou k dalším výkladním skříním. K dalšímu zrcadlení. Alena zajde do parfumerie, a on jí venku drží pejska. Zajdou kousek za město, on jí chce vzít za ruku, ale ona ví, že to nesmí dovolit hned napoprvé.

„A večer bys se mnou nešla?“
„Nevím. Možná. Dnes ne.“
„A kam bys se mnou šla jindy než dneska?“
„Třeba do kina.“
„Ale to bych musel vzít Davida sebou.“
„Tak jdi s Davidem a já půjdu s někým jiným.“

„S kým?“

„Copak ty tady někoho znáš?“

„Davida.“

Atakdale atakdale. Není to vzrušující? Mirek dobře vypadá, je tu cizí, a už tím je zajímavý. Ptám se: „A fakt se ti líbí?“

„Jsem dokonce zamilovaná,“ řekne Alena, a je to už potolikáté, že to nic neznamená.

Doma mamince všechno řeknu. O Anče a Vilíkovi, o Aleně a Mirkovi, řeknu i o fyzice. Maminka bude smutná, ale nic mi nebude vyčítat, viděla jak se učím. Řeknu jí úplně všechno, jenom jí neřeknu to hlavní. Nejsem schopná jí říct: mami, je mi zrovna tak smutno jako tobě, ale mám paprsek, po němž se ke mně blíží klid...

Anča přišla a já jsem jí řekla: „Podívej se, nemá to cenu. Příklad stejně nevypočítám, a až mě fyzikář pozítří vyvolá k tabuli, něco určitě řeknu, protože povídání mám nadřené.“

Ta dívka ze srpna mi řekla: I u nás je fyzika důležitý předmět!

„Mami, ukázala bys Anče toho setra?“

„Ukaž jí ho, Ivo, sama, já si jdu lehnout.“

Anča ji chtěla zadržet. „Prý se vám líbí Vilíkovy fotografie. Co jim říkáte? Myslíte, že je Vilík talent?“

„Až jindy Aničko, jindy si popovídáme, dnes mám příšernou migrénu.“

Anča je zklamaná a mně je, jako kdybych byla vyhrála dílčí bitvu. Toho našeho Vilíka maminka Anče nevydala!

5. kapitola

Jako velká růže čajová prosvítá z mých vzpomínek první máj. Měli jsme vlastní úsek průvodu, my pejskaři. Bylo vedro jako v létě, všichni psi měli na krku věnečky z pampelišek. Malý Ivanův bratr nesl před námi standartu: Psi Svazarmu – ochránci vlasti, a za ním jsme šly my, dívky, Alena s Tristanem uprostřed. Tristan do kluka strkal hlavou, zdálo se mu že jde pomalu, a nebezpečně se mu pletl pod nohy. A psi, kteří šli poslední, zase vrčeli a otáčeli se dozadu, protože pořadatelé nevěděli nic lepšího, než zařadit za nás jezdecký klub. A děti nám mávaly a křičely: Ať žijí naši pejskové. Z tlampačů břínčely pochody, a mně najednou bylo podobně jako tehdy v Praze, v té kuchyňce, kde jsem prožívala zázrak Někam patřit.

Když všechno skončilo a my jsme se prodírali davy lidí na náměstí, točila se mi hlava a zase jsem jednou nevěděla, jestli je to pravda, přestala jsem vnímat, co se kolem povídá. Kluci nás doprovázeli domů, všichni každou zvlášť, mě první.

„Ivo, neslyšíš?“

„Cože?“

„Večer půjdem všichni tancovat, přijdeme pro tebe.“

„Ne! To nejde!“

Anča a Alena to slíbily, já to slíbit nemohla. Neumím tancovat, nemám žádné šaty a maminka by se o mě bála. Ale tak ráda bych měla první máj i s večerem a lidmi v něm! Budu sama.

Nebo půjdeme k večeru s maminkou na procházku. A stejně to bude samota, i když ve dvou. Ale nejspíš půjde maminka spát a já budu až do tmy sedět na zahradě.

Maminku jsem v poledne našla u televizoru. Dívala se na oslavu z Prahy a držela se rukama křížem za ramena, jako kdyby jí bylo kdovíjak zima.

Jestlipak alespoň ona prožila někdy něco po průvodu, něco odpoledne, něco večer?

Brzy po poledni se snesl vlídný déšť. Pršelo až někdy do pěti, a Knut a maminka spali. Knut se probudil dřív. U okna, které jsem po dešti otevřela, číchal svěží vzduch. Vzala jsem si gumovky a stopovačku. Knut jásal, když viděl přípravy, a ven vyletěl jako šíp a rovnou do keřů, které na něho strásly zadrženou pršku. Byl za chvíli docela mokrý. Dali jsme se zadní cestou za zahradami ke cvičišti. Knut běžel volný a šťastný. Chtěla jsem cvičištem jen projít, ale zastavila jsem se tam, protože tam bylo několik hochů, kteří přišli nakrmit psy v kotcích. Nechali je dřív trochu proběhnout a Knut se k nim přidal.

Nedávala jsem na Knuta pozor, neměla jsem důvod bát se, že se mu něco stane, nebo že on něco provede,

Dodnes si říkám, že jsem neměla důvod...

Měl mít náhubek.

Žádný ze psů v té chvíli neměl náhubek a všichni byli ostřejší než ten můj.

A vůbec nikdo z nás si nevšimnul, že od klubovny přichází David s Mirkem. Neměli s sebou psa. David, který měl klíče od klubovny, si šel pro rukáv, aby ho doma vyspravil. Znenadání, bez všeho varování, najednou slyším: „Tomu troubovi bys mohl nastavit třeba holý krk a nekousne!“

Nevyslovil Knutovo jméno, a přece vidím, jak se pes celý napjal, chlupy na hřbetu se mu zježily, pysky rozchlípily.

„Knut! Lump!“ křičí David.

A pak se to stalo.

Vidím jak David postrčil Mirka před sebe, jak se Mirek zapotácel a vystrčil impulzivně jednu ruku před sebe. A to právě byla ta katastrofa.

Knut volný, bez řemenu, beze mě za sebou, bez klacku v Davidově ruce, vypálil jako nikdy předtím. Udělal veliký, bezhlesný skok, a zakousl se do Mirkovy předpažené ruky. A zuby mu nejely. Držel. Tiskl.

Mirek zařval bolestí a hrůzou.

Kluci tahali Knuta dolů, a tím Mirkovu ránu ještě zvětšili.

David do Knuta surově kopal.

Trvalo pár vteřin, než jsem se vzpamatovala a zařvala: „Pust’!“

Knut okamžitě poslechl a usedl vedle mě.

Oba jsme se třásli.

David se k nám vrhl, chtěl Knuta dál bít. Jenže ten se znova napjal, vycenil zuby, zavrčel. David překvapený a s nepoznaným strachem ustoupil.

Kluci mu nadávali, on také nadával, byl neopakovatelně sprostý, ale ke Knutovi se už nepřiblížil.

Ivan mi podával lékárníčku, kterou přinesl z klubovny.

Mirek seděl na lavičce pod stromem, držel se jen tak tak, div že neomdlel, barvu neměl žádnou. Omyla jsem mu paži kysličníkem a ránu jsem mu zavázala.

„Mirku,“ šeptala jsem. „Mně je to strašně líto, nemůžu za to, víš, nemůžu za to jen já. Je mi to líto, strašně líto.“

Mlčel, držel a nesykal. Jen jednu chvíli mi padla jeho hlava na rameno. To na chvíli opravdu omdlel?

„Musíš k doktorovi, víš? Dojdeš tam? Nemají kluci sehnat auto?“

„Ne, ne, já dojdu, už je to dobrý, hlavně, že jsi mi to zavázala a že nevidím krev.“

„Mirku, zlobíš se na mě?“

Zavrtěl hlavou.

„A na Knuta?“

„Nedělej si starosti, Ivo, já už jsem ledacos pochopil.“

Ale pak zase o něco víc zbledl a zase jsem měla jeho těžkou hlavu na rameni.

„Davide!“ volala jsem.

„Není tu,“ řekl mi Ivan, který mi pomáhal s ošetřováním. „Už utekl, určitě to šel zase zapít.“

Kluci chtěli Mirka podpírat, ale on se zázračně držel a šel sám. Do nemocnice šli s Mirkem kluci, já zůstala před vrátnicí. Dovnitř jsem nemohla už proto, že jsem měla s sebou psa. Měla jsem pocit že nastal můj soukromý konec světa, a trochu jsem doufala, že se mi to všechno jen zdá.

Co se teď stane?

Knut bude označen za zabijáka, poručí mi nechat ho utratit, a já to nepřežiju. Život bez Knuta ztratí smysl, naděje se změní v lepoporelo bez života, slunce dnes zapadne a už nikdy znovu nevyjde.

Čekání trvalo nekonečně, nesnesitelně dlouho, a já jsem celou tu dobu pořád dokola myslela jen na jedno, na jedno, na jediné – Ztratím Knuta a přestanu žít...

Konečně přišli. Bez Mirka.

„Nechali si ho tam, možná že jenom do rána, přece jen hodně krvácel. Musíme ti říct něco důležitého. Pustili nás k němu, když už ležel v posteli, a on povídá - Řekněte Ivě, že jsem uvedl do protokolu, že mě kousl neznámý velký pes, že rasu neznám, vlčák to nebyl. Ať si Iva nedělá starosti, vždyť za nic nemůže, David je prase.“

„To že řekl?“

Sedla jsem si na podezdívku plotu a rozbrečela jsem se, teprve teď jsem mohla. V tom pláči byla zároveň zoufalost až na dno duše i podivné štěstí, které jsem nechápala.

„Ale kluci,“ povídá Ivanův malý bratr. „David o tom jistě už vykládá v hospodě.“

„To ho neznáš,“ mínil jiný. „Ten si dá pozor, aby se to nezačalo vyšetřovat.“

„Kecat bude,“ trval na svém malý.

„Zajdem k výcvikářovi a povíme mu, jak to všechno bylo,“ rozhodl Ivan.

A další průvod, tentokrát přes celé město od nemocnice až na sídliště, kde bydlí výcvikář. Došli jsme k domu, který byl úplně stejný jako dům v jakém bydlí Anča. Bylo nás pět a vyšlapali jsme do čtvrtého poschodí. Zazvonili jsme.

Výcvikář nám otevřel sám. Byl v tričku a v trenýrkách, zdál se menší a hubenější než jindy, a rovnou řekl: „Tak copak se stalo?“ Současně však odstoupil od dveří a nechal nás

všechny, i s Knutem, vejít do malé kuchyně, kde jsme se poskládali po dvou na jednu židli kolem stolu. Ivan mu všechno vylíčil, přesně do detailů, bez obviňování kohokoliv.

Výcvikář neodpověděl hned. Nejdřív si šel do kredence pro cigarety, zapálil si a přemýšlel.

„A víte, že jsem něco takového čekal? Něco mezi Knutem a Davidem?“

„Ale co mám dělat?“ zeptala jsem se, už zase s hlasem nalomeným v pláči.

„Zajdu do nemocnice, teď hned,“ řekl výcvikář.

„A co uděláš s Davidem?“ zeptal se Ivan.

„Něco určitě,“ řekl výcvikář. „Rozhodně už nebude dělat figuranta, promluví s ním.“

Vtom vešla do kuchyně výcvikářova mladá žena s miminkem v náručí. Knut vyskočil a přiběhl k ní. Lekla jsem se. Co udělá výcvikář? Zažene ho? Bude se bát? Knut začal vydávat toužebné pisklavé zvuky a začal láskyplně lízat nožičky, které miminku vylézaly z košilky nahé. Paní se tázavě podívala na manžela.

„Neboj se Knuta, Evo. Je to hodný kluk a zdá se, že se do našeho drobečka zamiloval.“
Konečně trocha ulehčení!

Než jsem se dostala domů, byla úplná tma.

„Ivo, kde jsi byla! Takovou hrůzu jsem ještě nikdy předtím neprožila, myslela jsem, že jsi někde v nemocnici zmrzačená nebo mrtvá, proboha, nedělej mi tohle, už nikdy to nesmíš udělat!“

Sama vypadala jako smrt, oči vytřeštěné, a kolem ní hotová zkáza. Po koberci nastláno oškrabky sádry, stůl nakřivo, kolem křesel nějaké střepy, matka v příšerně špinavé haleně, skvrny od kávy, sádra, popel.

„Pro všechno umučení,“ řekla sama. „Tady je bordel!“

„Co jsi dělala?“

„Zkoušela jsem plastiku,“ řikala plačtivě. „Co mám dělat? Proboha co mám dělat, když nepracuju, nevařím, nespím, když nežiju, nežiju, nežiju! Copak se mám patlat na zahrádce, když to milion lidí baví, mě to nebaví, krucinál, hergot mě to nebaví! Kde jsi byla!“

To už jsme brečely obě.

Padla jsem do křesla a začala jí podrobně líčit všechno, co se stalo. Maminka okamžitě přestala mluvit o sobě. Probraly jsme tu příhodu ze všech stran, maminka v ní našla spoustu pozitivních momentů, už ani nevím jakých, přinesla mi jídlo, které jsem kupodivu s chutí snědla, šla se mnou do pokojíčku a mluvila na mě, dokud jsem neusnula.

7. kapitola

Příští dny jsem žila lítostí, která byla úplně jiná než ta, kterou jsem důvěrně znala dřív. Lítost ne nad sebou, ve které je vždycky trochu sladkosti a vábení k únikům, nýbrž lítost nad bolestí někoho jiného, nad Mirkem, cítila jsem divnou vinu, i když jsem se ujišťovala, že za všechno může David. A bylo to čím dál divnější, protože se nic nedělo, nikdo mě nikam nevolal, vypadalo to všechno tak, že prošla beztrápně Mirkova lež o cizím psu. Výcvikář to tak nechal? Nechtěla jsem vědět nic o tom co výcvikář, proto jsem za ním nešla, a on mě taky nevyhledal. Maminka druhý den volala do nemocnice a tam jí řekli, že ho propouštějí domů, Mirka, pochopitelně. Maminka chtěla o tom mluvit, ale já jsem ji prosila aby toho nechala, nemohla jsem s ní o tom už mluvit. A tak mě zaplavovaly vlny úzkosti, které se nejspíš podobaly těm pocitům, které má člověk, když si najednou

připomene, že je někde na světě válka, že jsou někde ptáci věznění v klecích a psi doživotně na řetězech.

Stále znovu jsem prožívala tu tíhu Mirkovy hlavy na svém rameni. Můj pes mu způsobil zemdlenost a on se schoulil ke mně! Tomu se nedalo uniknout do žádného snění, to se muselo stále znovu vidět a vidět až do vyčerpání, ve kterém se všechno zahlcovalo mlhou.

„Ančo, neviděla jsi Mirka?“

„Ne, neviděla, co má být?“

„Aleno, nesešla ses s Mirkem?“

„Ne, ani jsme neměli nic ujednáno, a on už je asi pryč. Asi určitě.“

„Jak určitě?“

„Mluvila jsem včera s Davidem, povídal, že má Mirek něco s rukou a že jede domů.“

„Domů? Odtud pryč?“

„Žádná tragedie, Ivo, tak moc jsem zase zamilovaná nebyla, jestli se jevíš z tohodle.“

Celá Alena! Tak tedy je pryč. Prožila jsem s ním pár okamžiků a je to zážitek na celý život! Víím jistě, že je! Ale ať raději zapomenu! Ať se něco stane, abych mohla zapomenout! Ale co se mohlo stát doma? Nemohl přijít ani dopis, protože jsem si s nikým nepsala. Ničím mě nemohla překvapit maminka. Přinést si knihy z knihovny? Teď bych nemohla číst. Nedokážu se učit, ačkoliv jindy se k tomu dovedu přimět ať je mi jak chce, i když třeba bez úspěchu... Pustím si desku, a ty nejlahodnější zvuky mi budou padat jako... jako jeho hlava na moje rameno... Nezbavím se toho! Ničím se toho nikdy, až do smrti nezbavím. Maminka se mě ptala, co mi je. Neodpověděla jsem jí a ona sama usoudila, že potřebuji uklidnění. Vnutila mi svůj prášek na nervy, a mně se po něm začalo tak strašně chtít spát, že jsem si brzy po obědě musela jít lehnout.

To se tedy stalo.

Jen to?

Probudila jsem se až večer. Hned jsem si na všechno vzpomněla, ale už to bylo jiné. Jako kdyby se ten mechanismus, který dlouho stále a stále vracel do mysli několik mučivých scén, jako kdyby se unavil, a ať se teď snažil jak chtěl, ostří jeho mučidel bylo otupeno.

Když jsem byla v koupelně, uslyšela jsem, že někdo zvoní, někdo k nám přichází. Že by Anča? Znovu jsem se oblékla, ačkoliv jsem se původně chtěla vrátit do postele, a šla jsem do pokoje. Do křesel u stolku před knihovnou se usazovala maminka a Vilík!

Privítala jsem se s ním. Už slyšel od maminky, že mi není dobře.

„Prý trochu stůněš?“

„Je ti už líp?“ připojila se maminka.

„Nic mi není,“ řekla jsem.

„Chceš něco jíst?“ zeptala se maminka.

„Podívám se do kuchyně,“ odpověděla jsem, a šla jsem do kuchyně.

Namazala jsem si krajíc chleba a hlála velká sousta, chtěla jsem se rychle vrátit k nim.

Mluvili o portrétech.

Když jsem znovu přišla, držel Vilík v rukou kresbu, na které je můj profil. Kresba je jemná a něžná, tak jemná a něžná, jak by mě maminka ráda viděla a měla. Vilík byl nadšený.

„Ze všech obrázků, které jsem tady viděl, se mi tohle líbí nejvíc! Něco takového bych chtěl dokázat ve fotografii!“

„Proč ne?“ povídá maminka. „Natolik jsem vás už poučila, že si dovedu představit, co byste z něčeho takového dovedl vykouzlit vhodným osvětlením.“

„Nejen osvětlení,“ říkal Vilík, a pak mluvil velmi nesrozumitelně o věcech, které nedokážu zopakovat. A také jmenoval řadu fotografů, kteří se portréty už proslavili. Pak prohodil zkusmo: „Mám tu aparát a světla, blesk...“

„Chcete mi přebrat můj model?“ ptá se maminka.

„To bych moc rád. Ivo, máš ještě něco takhle bílého? Stačí i světlemodrá a tak.“

Poslechla jsem ho.

Bylo to dění na celý večer, až dlouho do noci. Dělal velké přípravy, stavěl mě na různá místa, jednou mi rozčechl vlasy. To potom na chvíli podržel můj obličej v dlaních a řekl: „Tak tohle, přesně tohle je inspirace!“

Maminka se smála a něco říkala, ale já ji neposlouchala.

„Na co myslíš?“ zeptal se Vilík.

„Na kopretiny,“ odpovídám, a jemu blýskne v očích pochopením.

Když bylo hotovo, sedl si ještě na pár minut do křesla a povídá:

„Byl jsem na všechny představy a plány sám. Nedovedete si představit, jak jsem vám vděčný.“

Tohle mě mělo zajímat, ale já přesto přestala poslouchat. Nořila jsem se do své útěchy. Přestalo období smutků, událost s Mirkem byla poslední smutničkou, a dnes večer začíná něco docela nového. Protože teď je Vilík víc můj, víc než Alenin a Ančín! V sobotu přijde na cvičák a přijde kvůli mně, protože mě ode dneška vidí jinýma očima, vidí mě jako múzu, našel si mě! Tak jsem jásama a srdce předbíhalo kroky...

Srdce předbíhalo moje kroky v sobotu cestou na cvičák. Vilík už tam byl. Stál na verandičce před klubovnou a mluvil s výcvikářem. Ostatní byli dole u kotců. Pod stromem, ve stínu, seděla jen Alena s Tristanem. Hlasitě jsem ji pozdravila, aby si Vilík všiml, že už jsem přišla. Alena se do mě pustila:

„Ty jsi pěkná! Proč jsi mi neřekla, že Mirka pokousal Knut? Vyptáváš se na něho, mluvíš dokola, ale pravdu neřekneš!“

„Nemohla jsem o tom mluvit, byla jsem moc vyděšená.“

„No a co?“

„Ale jak to víš?“

„Před chvílí nám to řekl výcvikář, příští týden bude schůze a tam se to prý vyhodnotí. Ale žes mi nic neřekla! My oba jsme byli dost nemile překvapení, žes nám o tom nic neřekla.“

„Kdo my oba?“

„No přece já a on,“ a ukázala prstem ke klubovně. „Vilík.“

Výcvikář s Vilíkem sestupovali z verandičky směrem k nám. Teď teprve mě vzal Vilík na vědomí, ale řekl jen: „Tak děvčata, jak se máte?“

„Skvěle, jenom nám tu chybíš, když sem tak málo chodíš.“

„To víte, štěňata, kojení...“ Řekl to lehce, a mě to najednou urazilo, protože to řekl takovým způsobem, jakým mluvívá David. Aleně to zřejmě nevadilo, protože mu odpovíděla: „Jen se tím tak nevysiluj.“

Mračila jsem se, a Vilík se na mě tázavě podíval. Teď měl něco říct. Ale neřekl. Uklonil se před námi a šel. A šel a už se nevrátí. Vůbec o mě nestojí! Stojí o máminy rady a povzbuzování, já nejsem nic a ponižovala jsem se, když jsem se mu převlékala a natvařovala tak, jak poroučel...

„Co je ti?“ zeptala se Alena.

„Ale nic.“

„Vždyť to bylo báječné! Dala jsem mu dost najevo, že se mě nemusí ostýchat, co myslíš? Jen se tím kojením nevysiluj, to přece byla normální psina, no tak řekni něco!“

„Budeš mít pravdu.“

Alena by byla mluvila dál a já bych musela dál odpovídat a trýznit se tím, ale naštěstí nás k sobě všechny svolal výcvikář.

„Všichni už víte, co se stalo. David zavinil úraz svého bratrance. Ten bratranec z vlastní vůle a zřejmě i proto, aby Davida chránil, uvedl do protokolu, že byl pokousán neznámým, potulujícím se psem. Ale my mezi sebou nikoho chránit nebudeme. Rozhodl jsem se, že na schůzi o tom mluvit nebudu, zůstane to jen tady, mezi námi. Vyvozuji dvě věci. Předně teď musíte být obzvláště opatrní, abyste měli psy ve městě vždycky na vodítku a brali s sebou košíky. Za druhé, musíme mít školené figuranty. Už žádná improvizace. Do zkoušek sem bude jezdit můj kamarád. Zjistil jsem si, že už příští měsíc je školení figurantů. Rozhodněte, koho tam pošleme. Davida neschválím.“

Po nedlouhé diskusi padlo rozhodnutí na Ivana a Karla. Ivan stejně Davida střídá. Tak se to všechno uzavřelo.

Pro mne se uzavřelo docela všechno, všechno končí...

A pak jsme šli všichni lesní cestou na mýtinu, kde se měly nacvičovat stopy. A jen jsme přebrodili potok, když se otočím a vidím, že se k nám blíží od klubovny David a Mirek s obvázanou rukou. Tedy neodjel!

Výcvikář si k sobě okamžitě zavolal Davida, šli spolu celou cestu vpředu, a podle toho, jak David mával rukama, bylo vidět, že se hádají. Mirek se přidal k nám dívkám, byly jsme tentokrát jenom dvě, a já jsem neustoupila Aleně, nenechala jsem je samotné.

„Mirku, bolelo to moc? Zlobíš se na mě?“

„Bolelo, ačkoliv jsem horník, tedy automaticky hrdina. Ale mohlo ti být od začátku jasné, že se na tebe nezlobím.“

„A co David?“

Mirek pokrčil rameny.

„Mirku, nemůžu si pomoci, necítím se tak docela nevinná.“

Zasmál se a zdravou rukou mě vzal kolem ramennou. „Ale jsi, jsi nevinná jak lilie.“

„Tak moc zase ne!“ řekla podrážděně Alena. „Ty tomu Mirku nerozumíš, kdyby byl Knut kvalitní pes, nemohlo by se to stát. Jen u čistokrevného psa můžeš s jistotou předvídat jak se zachová, není divu, že David...“ Nedopověděla to, protože jsem ji vztekle přerušila: „Knut je čistokrevný! Nepamatuješ se, co říkal Bečvář?“ Alena chtěla pokračovat v hádce, ale Mirek jí skočil do první slabiky. Řekl jí: „Aleno, já tomu opravdu nerozumím, to máš pravdu. Ale určitě je tohle ten nejhezčí ovčák, jakého jsem kdy viděl.“

„A to bys řekl před Davidem?“ zeptala se.

„Proč ne?“

„Ještě řekni, že se David kaje. Vůči Knutovi!“

„David dělá všechno možné, aby mi jako marodovi u něho bylo dobře. Nanosil mi časopisy, kupujeme mi dobroty, nechtěl ani slyšet o tom, abych jel domů, já jsem chtěl. Ale jakživ neřekne, že někdy někde udělal chybu. Říká – Dokaž mi to, že jsem neměl pravdu! A samozřejmě nikdo na světě mu ještě nikdy nedokázal, že ji nemá. Beru ho takovýho jaký je. To je všechno.“

„Máš pěkně pokaženou dovolenou, vid’“, řekla jsem já.

„To tedy vůbec ne! Dovču mi změnili na neschopenku a mně se tu mezi vámi líbí.“

Alena se o pár vteřin zdržela, jen co si musela zavázat tenisku. Jen o pár kroků jsme ji předběhli. Mirek se ke mně sklonil a něco mi pošeptal, tak tiše, že jsem tomu neporozuměla. Ale jako vlnka letní vody mě přelнула vůně lesa a hebkost Mirkových vlasů, jak se dotkly mého čela. A někde uprostřed toho zlomku nekonečnosti jsem zachytila Alenin hlas: „Ivane, počkej na mě, chci ti něco říct!“

Já a Mirek jsme minuli blond’atého a červenajícího se Ivana, který se zastavil a čekal, až k němu Alena dojde.

„Jsem moc ráda, že se na Knuta nezlobíš“, řekla jsem už poněkolikáté toho dne.

„To víš, že se nezlobím, ale... Ale nějaké bolestné si snad zasloužím?“

Cítila jsem, že se červenám jako prve Ivan. Určitě bude chtít pusu, a já jsem ještě nikdy nikomu pusu nedala, i když jsem si už políbení představovala.

„No tak“, chlácholil mě. „tak se mě neboj“, smál se a neudělal nic, ani mě zlehka neobjal kolem ramen, jako prve.

Mlčela jsem.

„Ivo, právě jsem si všiml, že máš hezký profil.“

Profil! Právě tohle ho muselo napadnout? Můj profil malovaný a fotografovaný! Zamračila jsem se. Zrychlila jsem krok. Teď jsem se doopravdy bála, a nevěděla čeho vlastně. Nebylo mi dobře, hanbila jsem se, bylo mi mdlo od žaludku, jako kdybych byla snědla něco nejdleho.

Chytil mě za ruku. „Proč tak pospícháš?“

„Vždyť jsme se jim skoro ztratili.“

Šli jsme rychle, a už jsme nemluvili.

On pak seděl na mezi, a nespustil ze mě oči po celou dobu, co jsme dělali na palouku stopy.

S Knutem jsme ji udělali na bídných padesát bodů. Výcvikář nad tím vrtěl hlavou a celou zpáteční cestu mě pak držel u sebe a tu chabou stopu mi vyčítal.

Nevím, s kým šel Mirek. Zůstal někde vzadu. Ale s Alenou nešel, té se držel Ivan, celý šťastný z toho, že ho prve tak vyznamenala.

Když Knut pil z potoka a já si myla ruce, slyším najednou za sebou hlas: „Tak co bude s tím bolestným?“

„Nevím.“

„Kam mám odpoledne přijít? A kdy? Chtěl bych tvou společnost na zdravotní vycházce.“

Řekla jsem mu - protože jsem si vážně myslela že musím - aby přišel ve tři hodiny k zadní brance naší zahrady. Přitom jsem se dívala do vody, do těch rozčeřených vlnek a rozčilovalo mě vědomí, že se vlnění nikdy nezastaví.

8. kapitola

Vzpomínám a uvědomuji si, že člověk může o sobě vyprávět různé příběhy z téhož času, záleží na tom, co si vyberu za vůdčí motiv. Samozřejmě že všechno spolu souvisí, ale je

možné posvítit si buď jen na modré, nebo jen na červené odstíny, tak nějak. Mohla bych vyprávět příběh o dívce, která se špatně učila, ačkoliv nebyla líná a zkoušela bojovat o to, aby směla jít do učiliště, kde píše stačí, píše, zodpovědnost a veliká touha. Má matka by v něm bojovala jen s tíhou zklamání a smutku, když se jen zdaleka zmíním, že bych... Ale volím jiný odstín, jinou barvu, tu těžší a na první pohled méně srozumitelnou.

Odpoledne jdu s Mirkem po jiné louce než ráno, střídavě voláme na Knuta, který nás obíhá v kruzích, hodím mu kamínek do vysokých travin, vidím jen vlnění, na chvíli dostanu strach, že se mi ztratí. Mirek se také sehnul, syknul, ruka ho zabořila. Trochu se o mě opřel, jak se narovnával.

„Bolí to moc?“

Zahanbeně se usmál. Nic neřekl. Šli jsme a nikdo nic neříkal. Nevěděla jsem o čem začít mluvit, a on buď taky nevěděl, nebo se mu to zdálo normální jen tak jít po louce a trochu pokřikovat na Knuta. Až potom se najednou na mě podíval ze strany a povídá: „Ty, chodíš s někým?“

„Ne!“ řekla jsem rozhodně. A byla to asi chyba. Měla jsem se asi dělat trochu záhadnou a nedostupnou. Abych to trochu napravila, řekla jsem: „Ale ty máš děvčat plno, vid', že máš?“

„Měl jsem,“ řekl významně.

„Jak to měl? Tam doma jistě máš.“

„Na to se mě neptej, stejně ti nic neřeknu. Ty jsi první doopravdovská.“

„Jak doopravdovská?“

„Asi jsem se do tebe zamiloval.“

„Asi?“

„Asi určitě.“

„Co je to asi určitě?“

„Moc mluvíš, nech toho.“

„A co mám dělat?“

„Ty nevíš?“

Jak se na mě podíval a jak mě tím pohledem na luční cestě vedle sebe zastavil, to bylo tak silné, že jsem se celá rozechvěla, a on si toho dobře všimnul, zdravou rukou mě vzal kolem krku a políbil mě dlouhým políbením, vplynula jsem jím do teplého, modrého moře..

Moře všech mých řek, všech příběhů a motivů...

Muselo to hrčít a rachotit, ale v mých vzpomínkách je to letmé jako poezie, předjíždí nás vůz, dva koně a na kozlíku ta dívka, kterou znám od loňského srpna.

„Odvezu vás na svatební cestu, nechcete?“

„Kam?“ volám na ni.

Ve skutečnosti to chvíli trvá, než nás objede, ve vzpomínkách přeletí jako vítr.

„Třeba až do ráje, nastupte si!“

Až do ráje? Ale s kým? A za čím?

Poezie. Napadají mě verše, které s tím vůbec nesouvisí, nevím, jestli mě napadaly už tenkrát, nebo teprve nyní, dodatečně.

Jsem na polibek malý, povídal trávě zajíc... a Ztratila prsten v lese a hledají ho dva...

Hledali jsme něco? Já a Mirek?

Líbalí jsme se a líbali. Knut po nás skákal a nikdo ho neodstrkoval. Jednou i jeho vzal Mirek kolem krku a nechal si olíznout tvář.

Jsem na polibek malý, povídal trávě zajíc a stříhnul ušima.

Večer se domů vrátila jiná dívka než ta, která z domova ve tři hodiny odpoledne odcházela. Sotva jsem vnímala věci kolem sebe, každé maminkino slovo mě vyrušovalo ze slastného trnutí. A ona měla zrovna dobrou náladu!

Také si vyšla ven a malovala. Ještě štěstí, že neukazuje nedokončené obrazy, nic bych neviděla, i kdybych se dívala půl hodiny. Dostala jsem na talíř nějaké jídlo, něčeho jsem si ukrojila, nemohla jsem kousat, nemohla jsem polknout, řekla jsem, že nemohu večerět a že si jdu lehnout.

„Je ti něco?“

„Ne, je mi dobře, jen se mi chce jít do postele.“

„Vypadáš jako zhyponotizovaná.“

„Ano, mám takový pocit, mám Snění.“

„Hm?“

Maminka se nikdy neptala, o čem mám Snění, protože věděla podle sebe, že se To nesmí prozrazovat, aby se To neztratilo.

„Ale vypadáš spíš jako zamilovaná.“

„To se ti jen zdá.“

„No, po tom, jak tě tuhle Vilík obdivoval, byla bych na tvém místě zamilovaná.“

„Vilík! Vůbec mi na něm nezáleží!“

„Takové ujištění může svědčit o opaku.“

„Mami, můžu jít spát?“ zeptala jsem se netrpělivě.

„Dobrou noc,“ řekla mi se spikleneckým úsměvem a myslela si, že všechno ví...

Opravdu jsem si vlezla do postele a chtěla jsem slastně snít, ale nemohla jsem. Bylo mi horko, měla jsem nepříjemný pocit po těle. V uších mi šumělo, a pak jsem dostala takovou žízeň, že jsem musela vstát a jít se napít.

Když jsem šla z koupelny už potřetí, vzdala jsem se naděje, že usnu. Rozsvítila jsem si lampičku na psacím stole, vytáhla ze zásuvky čistý sešit a na první stránku si napsala: Musím si začít psát deník, protože prožívám lásku takovou, jak se o tom píše v románech a jak je to ve filmech, jsem šťastná, jsem umučená, nemohu myslet na nic jiného.

A tak podobně jsem psala dál a dál o celém prožitém dni. Když jsem dopsala, bylo mi líp. Jako kdybych byla ten den zajala a nikdo mi jej už nemohl vzít.

Lehla jsem si do postele a představovala si, že jdu po náměstí a nakupuji a Mirek čeká před obchody a drží Knuta. Kolem něho přejde celá naše třída a všichni zírají! Holky mi závidí Lásku a kluci závidí Mirkovi, že je to takový opravdový chlap... A to byla asi tak ta poslední myšlenka před usnutím.

9. kapitola

V neděli ráno za mnou maminka přišla, když jsem ještě ležela, a řekla mi, abych se šla nasnídat, že by ráda potom šla na procházku, ona, já a Knut.

Chtělo se mi ještě se jen tak povalovat a snít, a pak jsem měla v plánu jít zadní brankou ven sama, protože jsme si s Mirkem nic nedomluvili a já jsem si představovala, že tam sám od sebe bude vyčkávat.

„Na procházku? Ted’?“ řekla jsem nešťastně.

„Ty se musíš učit?“

„Trochu.“

„Myslela jsem, že sis všechno udělala v pátek. Ivo, víš jak dlouho jsme spolu nikde nebyly? Od té doby, co chodíš na cvičiště, jsem skoro pořád sama, tady mezi stěnami, nebo sama venku. A pamatuješ se, jak jsme dřív chodívaly každý večer a každou sobotu odpoledne?“

Není to tak dávno, abych si to nepamatovala, říkala jsem si v duchu, denně samy, nebo s nějakou holčičkou křečovitě kupovanou za bonbony! To ses pak vysilovala vymyšlením her pro malé „kamarádky“, které si pak celkem neměly co říct, když jsi je chvíli nechala sobě samým. Povídala jsi mi pohádky, vymýšlela jsi mi postavy dřív, než jsem si je dokázala vymýšlet sama, chodily jsme samy dvě a s námi přeludy, které mě oddělovaly od – prostě od - netřeba něco dodávat. A jak jsme si vždycky říkaly, že příští sobotu nebo příští prázdniny pojedeme za město, nebo na vandr jen se stanem. Krásně jsi to uměla snít dopředu. Ale nikdy, nikdy se to neuskutečnilo, vždycky jen malý okruh kolem vězení, staré šaty a sešlapané boty a nikde nic doopravdického.

„Proč neodpovídáš? Obtěžuju tě?“

„Ne, vůbec ne.“

„Ty nikdy nemyslíš na to co ti říkám, na nic mi neodpovíš.“

„Tak já s tebou půjdu, mami.“

„Takhle to nechci! Vidím na tobě, že bys neměla radost.“

„Proč to tak zkoumáš? Ty bys měla radost!“

„Sobectví se mi protiví, Ivo.“

Knut štkl za dveřmi. Maminka mu otevřela dveře a dovolila mu, aby skočil ke mně na postel a tulil se ke mně, celý rozradostněný nad raním shledáním. Maminka se na nás dívala. Snažila se usmát a neříct to hořce to „Skoro si tu připadám jako vyhoštěnec.“ Neodpověděla jsem, a snažila se tu hořkost nebrat na vědomí. Maminka chvíli přemýšlela, sedla si na postel ke mně a pohládila Knuta po hřbetě.

„Nenapadlo tě, že mluvíme o všem, ale že se vlastně na ničem nedomlouváme?“

„Já ti nerozumím.“

„Ve škole ti není dobře, myslela jsem, že Knut a to všechno, co s Knutem vstoupilo do tvého života, ti dá sílu řešit nesnáze.“

„Vyčítáš mi něco? Já vím, za Knuta jsem měla začít nosit samé jedničky, tak nějak je to v těch knížkách pro děti, do kterých kreslíš obrázky, to si myslíš.“

„Vůbec si to nemyslím. Ale jsem ráda, že jsi mi konečně nějak na něco odpověděla. Dovolíš, abych ti řekla, jak jsem to myslela?“

A opravdu čekala na moje rezignované přikývnutí.

„Ivo, vím jak jsi se mnou nespokojená, máš pravdu, žiju nemožně, nežiju. Ale musíš uznat že pracuju, mohla bych možná víc, mohla bych mít místo s pravidelným platem, třeba učit, ne živořit s razítkem svobodného povolání v občance. Ale pracuju, každou věc, kterou dostanu na starost, dodělám. To, že jsem došla k řešení, že tohle je jediný způsob existence jakého jsem schopná, tak nesu všechny důsledky samoty a chudoby. Já už nemůžu změnit kurs. Ale tobě je šestnáct. Já bych na tvém místě promyslela všechno a do konce a šla bych potom do důsledků. Ale opravdu promyslela, ne udělala něco podle nálady, podle toho, nač teď zrovna mám chuť. Není ti dobře ve škole. Tak se rozhodni. Třeba to musíš vydržet až do maturity a vědět proč to musíš vydržet a co chceš dělat pak,

alespoň v hlavních rysech, a nenalhávat si, že jsi neschopná ve škole zůstat, tak krajně zlé to s tebou není, uznej.“

„Dá mi to mnohem víc práce než jiným. Alena nedělá vůbec nic, nebo co nejmenší, a jsme na tom stejně. A ty bys mě nechala dělat, co bych chtěla?“

„Ty jenom něco chceš? Jenom chceš?“

Zatvářila jsem se nešťastně a měla všech řečí tak akorát.

„Něco mi už nějaký čas naznačuješ, Ivo. Ale domýšlíš všechno? Třeba se rozhodneš, že jsi si jistá tím, že je pro tebe právě určité povolání. Ale je přece možné přestoupit do příslušné střední školy, nebo pro to povolání vydržet do maturity a jít na vysokou.“

„Mami, prosím tě, nechme toho.“

„Nechceš přemýšlet! A jsi schopná zkazit si život, nebo zkomplikovat, ztížit.“

„Vidíš to jen ze svého hlediska!“

„Tak mi řekni své.“

Kdybych tak dokázala vztýčit hlavu a říct: Já ti odmítám odpovědět! Nebo: Nemohu ti to říct, protože jsi slabá, ty jsi slabá a ne já, a nesnesla bys moji pravdu! Ale jednou to dokážu!

„Odpovíš mi?“

„Tak jsem hloupá, jsem úplně pitomá a ničemu nerozumím!“

Zatvářila jsem se zoufale, jako vždycky v tomto stadiu našich rozhovorů.

„Ivo,“ pohladila mě po vlasech, a já jsem se stáhla pod peřinu, do tepla a měkkosti, ta měkkost mě dusila a hubila, to že dusí a hubí, to je část mého stanoviska.

Nesouhlasím s tebou, že ty už nemůžeš změnit kurs, ale neřeknu ti to, tobě to už nikdy nikdo neřekne, a já... A já? A ona už nic neřekla, odešla ode mě.

Potom jsme se držely každá zvlášť. Ona byla v kuchyni, já jsem uklízela pokoj, Knuta jsem vyhodila verandou na zahradu. Bylo nějak k jedenácté, když jsem ho uslyšela štěkat. Byl to zuřivý štěkot, jestli tak někdo přišel zadní brankou a pes ho napadl? Vyběhla jsem na verandu a uviděla něco nepředstavitelného.

Ve vysokém trávníku stál Mirek, velký kus od něho David a před Davidem Knut. David k sobě Knuta vábil, neslyšela jsem, co mu povídá, Knut měl ohon stažený mezi nohy, uši dozadu, ale pomalu, pomaloučku je narovnával, uvolňoval se, lehal si, ohon povoloval a teď! Začal jím maličko mávat, mává víc, David k němu napřáhl ruku, Knut přišel ještě blíž a Davidova dlaň se zlehounka položila na jeho hlavu.

„je to možné, Ivo, je to možné?“

Maminka stála vedle mě, také ji sem přivolal štěkot, dívala se a ujišťovala se: „Je to ten David? Nemýlím se?“

„Ano, je to David a ten druhý je Mirek, má ovázanou ruku, vidíš?“

David se narovnal a poťukal se na ramena. Knut se postavil na zadní a Davidovi se o ramena opřel.

„Co to znamená?“ zeptala se maminka.

„Že je Knut hodný, není to žádný zabiják, stačí se k němu chovat vlídně.“

„Ten David má ale odvalu! A proč to vlastně dělá?“

Pokrčila jsem rameny.

„Dělá to plánovitě, Ivo, nebo ho to jen tak napadlo?“

„To bych taky ráda věděla.“

Vtom si hoši všimli, že se na ně díváme. Podívala jsem se na maminku, v jejím pohledu bylo zalíbení. Oba kluci byli opálení, tmavovlasí, temnoocí. David vypadal jako Indián, v džínsech a bez košile. A ačkoliv s sebou neměl psa, na opasku měl karabinou připjatou koženou stopovačku.

Zamávala jsem jim a oni se usmívali a blížili se k nám, Knut za nimi. Když se Knut podíval na mě, jeho pohled znejistěl. David si toho také všiml, křikl na něj „Lehni“, a Knut poslechl.

A co teď? Rozpaky? Copak není David můj nepřítel? Ale on nebyl ani trošku rozpačitý, sebejistě vešel verandou do pokoje, široký úsměv, Mirek ho následoval, tichý sice, ale s jakousi důstojností člověka, který je něčím a někým a nehraje ani tu skromnost s jakou se představoval mamince a s jakou na mě kývl hlavou, než jsem mu podala ruku.

David se rozhlédl pokojem, kdysi už tu byl, zahleděl se na knihovnu a povídal: „Paní, vzpomněl jsem si, že máte hodně knížek. Půjčila byste nám něco?“

Kolik už maminka půjčila knížek, kolik jich vnutila Anče, Vilíkovi... Svitlo jí v očích.

„A na co máte chuť?“

„Něco dobrodružného, nejradši... Mayovky asi nemáte.“

Maminka se zatvářila zklamaně. „Co takhle cestopis?“

David se ptal jaký, ale já už jsem stála u své přihrádky a vytahovala lesklé svazky pruhované edice v různých barvách, knížky, které jsem četla když mi bylo dvanáct. Nezvěstný plukovník, Poklad v jediné růži...

„Ale Ivo, to je pro děti!“

„Ukaž,“ hmátl po nich David a spokojeně kývl. „Ba ne, pani, to je vono, pár jich taky mám.“

„A vy?“ obrátila se maminka s nadějí na Mirka.

„Já to nechám na Davidovi,“ řekl a nijak se nestyděl, i když na mamince viděl, že by byla chtěla slyšet něco jiného.

„Půjdu uvařit kávu, sedněte si, chlupci.“

„Ne, děkujeme vám,“ řekl Mirek. „My jdeme na oběd a kafe jsme vypili před odchodem z domova.“

„Opravdu?“

„Opravdu,“ řekl Mirek. David se opřel ramenem o knihovnu a začel se.

„Opravdu. Ale nepřišli jsme jen kvůli knížkám. Přišli jsme pozvat Ivu na odpolední výlet k lesnímu jezeru.“

„To je nemožné!“ děsila se maminka. „Vždyť je květen! Není doba na koupání!“

„Koupat se bude jen David, já nemůžu kvůli ruce, a jestli Iva nebude chtít...“

„Mami, jde o výlet, ne o koupání, prosím tě, pusť mě, slíbila jsi, že už mě budeš pouštět.“

Zatvářila se zděšeně. Jako kdyby to vůbec nemohla přežít, kdybych odešla na celé odpoledne a nechala ji s jejími strachy samotnou. Měla jsem se vzepřít? Měla? Nebo nebyl tehdy ještě čas?

Zadívala jsem se na Mirka. Díval se na mě soucitně a zklamaně. Ukázala jsem mu očima na maminku a maličko jsem zavrtěla hlavou. Pochopil.

„Tak nemůžeš. Davide! Musíme jít.“

David zaklapl knihu.

„Dík, jdeme. Ale ještě to hlavní. Něco si spolu, Ivo, musíme říct.“

Maminka se předklonila samou pozorností. David si toho všiml a vzal mě za loket. „Pojď nás doprovodit na zahradu.“

Ale nešli jsme až na zahradu. Na verandě bylo pár židlí u maminčina stolu, a David do jedné usedl, nohou strčil do dveří k pokoji, klaplo to. Maminka zůstala v pokoji stát, nechápající a opuštěná. Sedla jsem si zády k ní a Mirek se postavil do dveří na zahradu. Na nic jsem se neptala, čekala jsem, s čím přijde David.

„Tak hele,“ začal. „Řeknu ti rovnou, o co mi jde, Já chci jet na ten figurantskej kurs a taky pojedu.“

Pokrčila jsem rameny.

„Máš proti tomu námitky, to je mi jasný, že máš. Má je výcvikář a chce prosadit Ivana a...“

„Davide! Jsou tu přece fakta! On trvá na tom, že tě neschválí, a nejede jen Ivan, jde taky Karel a navrhli jsme je oba všichni a...“

„Když jsem tam nebyl a lidi si nemohli nic rozmyslet.“

„A proč to říkáš mně? Já jsem si to nevymyslela, že tě mají shodit, kdyby se to bylo nestalo to s Mirkem...“

Ale pak jsem si vzpomněla, jak se ti dva, Knut a David, před chvílí přátelili, možná, že kdyby David opravdu chtěl, Knut by kousal. Ale tím důrazněji jsem opakovala: „Kdyby se nebylo stalo to s Mirkem.“

„Zahráli jste to do autu.“

„Kvůli tobě!“

„Nebo kvůli tobě?“

„Kvůli mně? Já jsem se šíleně bála, ale ničemu jsem se nechtěla vyhnout! Čekala jsem před nemocnicí. No řekni, Mirku!“

„Do autu jsem to hodil já. Kvůli vám oběma,“ řekl Mirek.

„No dobře. Ale důsledky vyvodil výcvikář! Co s tím chceš dělat?“

„Výcvikář mě sám nemůže schválit do kursu, to musí schůze.“

„Ale na schůzi se o tom mluvit nebude, to ti výcvikář neřekl?“

„Kdo mi zabrání, abych o tom nezačal sám?“

„Začneš sám a zůstaneš sám!“

„Myslíš? Mirek mi dá s sebou prohlášení, že lhal a že je připravený nést všechny následky, Ivo.“

„Ne! To není možný, co potom bude se mnou a s Knutem?“

„Ale Ivo,“ řekl David, a jeho hlas trošičku, jen trošičku změkl. „Ale Ivo, nezůstaneš v tom přece sama.“

„Já ti nerozumím!“

„Pak tě lituju,“ řekl zase tak tvrdě, jako mluvil předtím.

Byla jsem zdrcená strachem. Tak to není uzavřeno! Neskončilo to vyklouznutím a jenom samou láskou, láskou Mirkovou a mou...

„Mirku,“ zaprosila jsem.

„Já jdu,“ řekl David. „Vy si tu řekněte svý, počkám venku.“

A šel.

„Mirku, já se tak strašně bojím, proč to děláš?“

„Chci mu pomoci.“

„Ale co zmůžeš? A myslíš si, že si to zaslouží?“

„Zaslouží?“ Uchechtl se. „Víš, mám pár jistot, ale ani jednu o tom, co si kdo dobrého, nebo zlého zaslouží.“

„Tak to děláš z lásky, která nepotřebuje důvody?“

Podíval se na mě překvapeně. O něčem přemýšlel. Snad ne o tom, jestli má nějaké důvody jeho láska ke mně! Proboha!

„Víš, David už mnoho věcí začal a nedokončil, nebudu ti říkat podrobnosti, ani na to nemám právo. Ale nikdy jsem ještě u něho neviděl takovou ctižádost, takovou vůli k něčemu, jako teď. Chce být figurantem s papírem, chce být výcvikářem a rozhodčím. Ten pes s ním udělal zázrak. To je můj důvod.“ Přikývl sám sobě hlavou. Pak se na mě podíval a řekl: „Je mi to moc líto, že s námi odpoledne nemůžeš, víš?“

„Mirku, mám utéct?“

„Já tě k ničemu navádět nebudu, ty musíš vědět, co můžeš.“

„Nemůžu nic.“

Ohlédl se do pokoje. Bylo tam prázdné. Jen Knut ležel uprostřed koberce a spal. Rychle mě políbil na tvář. Mirku, fňukala jsem v duchu, já nevím, jestli mě máš rád.

„Čauky, Ivo, brzo se uvidíme.“

Obědvaly jsme a maminka se nezeptala, co mi chtěli. Ale já jsem sama od sebe mamince řekla, že mám strach, protože David chce na schůzi případ pokousání znovu otevřít. Řekla mi, že se nemám čeho bát. Mirek podstoupil všechny zdravotní procedury, nanejvýš někdo bude muset něco zaplatit. Ale to není důvod k tak velkému strachu, jaký mám.

„Nebo se bojíš té schůze? Bojíš se, že tě nenechají na pokoji? Já v tvém věku byla ráda, když se něco dělo, horší je, když je člověk mladý a neděje se vůbec nic.“

A já se najednou opravdu víc bála prázdného odpoledne, než schůze, která bude pozítří. Maminka šla po obědě spát.

A já, plná nepokoje a mrzoutění jsem zavolala Aleně. Řekla jsem jí, že David chce na kursu a to o té schůzi.

„Já o tom vím,“ řekla.

„A co si o tom myslíš?“

„Budu při něm. Dělá figuranta už dva roky, a dokud jsi se neobjevila ty, nikdo proti němu nic neměl.“

„Budeš při něm? To budeš sama!“

„Ale nebudu. Ráno u mě byla Anča a Vilík se s výcvikářem o Davida chytil už v sobotu. Byla jsem při tom.“

„Aleno! Vy jste najednou všichni proti mně?“

„Tak to vůbec není, nedokážeš být trochu spravedlivá?“

„Jste proti mně, nebo ne?“

„Ne!“

„Tak přijď, prosím tě, přijď teď hned za mnou, nebo se někde sejdeme a půjdeme ven, uděláš to?“

„Proč by ne? Byly jsme spolu už mockrát. Jenže já dneska opravdu nemůžu. Jdu se koupat.“

„Kam?“

„Na lesní jezero.“

„S klukama?“

Na odpověď jsem nečekala, zavěsila jsem.

10. kapitola

V pondělí ve škole jsem kolem sebe napsala kruh neproniknutelnosti. Spikli se proti mně, tak ať! Chtěla jsem plynout do nějakého útěšného snění a nic okolního nevnímat. Ale tentokrát to nešlo. Zjistila jsem, že ze Lva jsem nepozorovatelně vyrostla a že mě sny o úniku ze školy za pastvinami znervózňují, včera mi do nich šlápla maminka, moře všech mých řek není v snivém odlivu, bouří příbojem, a já nemám čím se bránit. Strhávají ze mě šaty, dali mi injekci proti spánku, bijí mě.

A tak, když za mnou přišla Anča a řekla: „Neměly bysme si odpoledne o celé situaci promluvit?“ A já jí odpověděla: „Nemám názor“, tak jsem jenom hrála nadhlednou lhostejnost. Ve skutečnosti jsem věděla, že Anču potřebuji.

A přesto jsem se od ní odvrátila, zatvářila se tragicky, mračila jsem se a dávala najevo, že mě obtěžuje.

Alena nic o situaci neřekla, horlivě něco vykládala Zuzince, a já jsem si představovala, jak se baví Mirkovým – Asi určitě. Asi určitě jsem se Aleno do tebe zamiloval, zatímco se David koupe a jim říká: Vyřidíte si svý. Jen jednou na mě Alena pohlédla, vesele a sdílně. Ale já se znovu zamračila a odvrátila se od ní, oči na lavici.

Poslední hodinu jsme opravovali písemku z češtiny. Než nám je rozdala, měla češtinářka a třídní v jedné osobě řeč, a v té se obrátila ke mně osobně a řekla přede všemi: „Mluvili jsme, Ivo, o tobě s kolegy. Napsala jsi vynikající práci, ano, doslova vynikající. Ve fyzice prý máš potíže, vypadá to na čtyřku, že? Možná, že bys mohla přejít na humanitní větev. Co myslíš?“

„Na humanitní? Já?“

„No, co chceš dělat po maturitě?“

„Já...“

„Budeš o tom uvažovat?“

„Ne, já možná, já asi...“

„Promluvíme si zítra po vyučování?“

„Já se...“

Někdo vykřikl: „Ona se musí zeptat maminky!“ A pár lidí se zasmálo. To už jsem nevydržela a vykřikla: „Nemusím! Já chci jít pryč, pryč ze školy, já o tom tady nebudu povídat, tady ne!“

„Třída je přece tvůj kolektiv, Ivo,“ řekla češtinářka.

„Prosím vás, nezlobte se, třída je kolektiv, možná skvělý kolektiv, ale ne můj.“ Obrátila jsem se do třídy a řekla: „A řekněte, že nemluvím pravdu!“

„A čí myslíš je to vina?“ To neřekla profesorka, to byla Anča, ale třídní jí přikývla.

„Moje, to chceš slyšet, tak dobře, moje a já jdu pryč!“

Anča se viditelně lekla, otevřela pusu a zase jí zavřela. Podívala se na třídní a dala jí rukou znamení, aby řeči se mnou nechala a ta znovu přikývla. Budou se domlouvat na mě spolu? Tak ať se domlouvají!

Třídní začala mluvit s někým jiným o jiné práci, která samozřejmě nebyla, na rozdíl od té mé vynikající, ale zato pisatel byl bez problémů kolektivních.

Chtěla jsem ze školy prchnout a s nikým nepromluvit, ale Alena mě chytila za ruku a nedovolila mi odejít. Byla bych se s ní musela prát a na to nejsem.

„Chceš se mnou taky projednávat situaci?“

„Ne.“

„Tak co?“

„Nebud' tak nešťastná! Kdyby mně třídní řekla něco takového, jako tobě, maminka se zblázní radostí, a kolektiv? Prosím tebe! Pěstuju já snad nějaký kolektiv třídy? Pluju tím a hotovo. Ty vůbec nemáš důvod tvářit se jak umučená!“

„No ne, odkdy si všímáš toho jak se tvářím?“

„Překvapuju tě? To je psina.“

„To je všechno?“

„Zdaleka ne! Včera jsem s klukama byla na jezeře a musím ti říct...“

„Řekl ti Mirek, že se do tebe asi určitě zamiloval.“

„Žádné asi!“

„Hele, nech mě, prosím tě, na pokoji.“

„Ty se tak trápíš kvůli němu?“

„Nech mě,“ řekla jsem už skoro v pláči.

„Ivo, chtěla jsem ti říct, že jsem to nevěděla, ale ten ti je do tebe tak zblázněný, skoro mě to až dojímalo!“

„Co to povídáš?“

„Dojímalo, fakt. David mu nadával, ani nechtěj slyšet, jaké mu dal jméno. No né! Ty brečíš? Páni, tedy takovou lásku jsem já ještě neprožila!“

Tedy takovouhle lásku?

Řekla jsem mamince, co mi řekla třídní, a nečekala jsem, co na to ona. V žádném případě, povídám, to neudělám. I kdybys mě donutila gympl dodělat, budu se držet přírodovědné větve, i kdybych měla mít čtyřku z fyziky až do konce. Maminka schýlená nad kuchyňským stolem se narovnalá, trochu se usmála a povídá:

„Výborně!“

„A co dál?“

„Nic dál. Tohle mi prozatím stačí.“

„Ale řekla jsem – i kdybys mě donutila...“

„Slyšela jsem dobře. Prosím tě, prostři v pokoji.“

Co se to děje? Takhle že je schopná promluvit moje maminka?

Byla jsem v koupelně, a když jsem přišla do pokoje, seděla u stolku před knihovnou maminka s Ančou, a mě to z mnoha důvodů otrávil. Povídají si spolu. A jak náruživě! Jestli mluví o mně a o mém prospěchu, či výbuchu hysterie ve škole, budu sprostá zase. Ochutnala jsem už, jak tím člověk zlehkne na srdci, když zařve, co si myslí. Ne, že bych měla obzvláštní chuť to zopakovat, spíš jsem měla nechut' dát si líbit další výslech, samozřejmě výslech s nejlepším úmyslem vůči mně! Ať si ho nechají! Anebo ať mluví o Vilíkovi, o našem skvělém, dokonalém Vilíkovi, ve kterém se obě vidí.

Když jsem se k nim přiblížila, viděla jsem, že mají před sebou plakát se psem. Dokonale standardní anglický setr na dokonalém zeleném pozadí. A maminka povídá: „Vidím na vás zklamání, přeci jen tomu rozumíte. Jenže, víte, já musím dělat taky podřadné řemeslo, já se kreslením a malováním musím uživit.“

Anča byla v rozpacích, a tak začala rychle vykládat, co všechno věděla o setrech, teoreticky i prakticky. Maminka ztratila chuť se s ní bavit a odešla do kuchyně.

Určitě si nešla uvařit kávu, tím méně nám. Zase jednou jsme byly bez peněz. Poslední hovězí konzervu měl večer dostat Knut. My jsme obědvaly zbytky vánočního cukroví a večer měly být topinky ze zbytku nedělního chleba. A tady jsme neměly nikoho, od koho bychom si mohly něco půjčit. Už předem mě mrazilo hrůzou, že mě pošle za někým ze cvičáku. Ivo, vymysli si někoho, kdo by nám půjčil stokorunu.

Nechala jsem Anču sedět v pokoji a šla jsem za maminkou. Kouřila nedopalky, které si schovávala do plechovky na horší časy, a zrovna se z lahve napila rumu. Zůstala jsem na ní zírat, protože ona normálně vůbec nepije, ani to neumí, a rum kupuje jen do cukroví. Zastyděla se. „Ráno mi bylo špatně, víš?“

„Mami, nemáme aspoň na skleničku čaje? Měly bychom Anče něco nabídnout.“
Pokrčila rameny.

Otevřela jsem příborník a čaj našla. V cukřence bylo také ještě pár kostek. Vzala jsem ji a maminka nic neříkala. Vydržela nemluvit celou dobu, co jsem vařila vodu a připravovala skleněné číšky.

Ozvala se teprve tehdy, když jsem odcházela z kuchyně.

„Ivo, poslouchej, ten chlapec z Ostravy, ten Mirek, on je horník?“

„Vždyť víš.“

„Já jen, že ten má asi hodně peněz, co myslíš? Co kdybys mu řekla třeba že mám narozeniny a že nemáš na dárek a že by ti půjčil... Já si nemohu na nikoho vzpomenout... a určitě pozítří dostanu zálohu...“

„Jenže já se s ním dneska neuvidím a...“

Tak tohle si vymyslela!

Podívala se na mě a vypadala, jako by se měla zhroutit.

„Ivo,“ zaprosila. „Proboha, odpusť mi to! Já jsem asi doopravdy blázen, blázen a zbabělec, kam mě to dohnali?“

Utekla jsem jí.

A když jsem se před Ančou objevila s podnosem, měla jsem oči plné slz a nemohla jsem je utřít, protože jsem měla obě ruce plné.

„Ty už zase řeš? Pohádaly jste se?“

„Ale Ančo, my se vlastně nikdy nehádáme, my jenom...“

A pak jsem se rozbředla naplno a všechno jsem Anče řekla. Jak rozhazuje, když přijde honorář, jak máme hlad, když peníze dojdou, a jak si vymýšlíme, kam si jít vypůjčit.

„Abys nemyslela, nebrečím kvůli hladu, na to jsem zvyklá. Brečím proto, protože si vymyslela, že mám jít vypůjčit peníze od Mirka.“

Ztichla jsem zděšená z toho, že se někomu tak svěřuji, nikdy předtím jsem se nikomu tak nesvěřovala.

Anča seděla se sklopenou hlavou.

„Ančo,“ zaprosila jsem

„Ivo, uznej, na tohle ti nemůžu vůbec nic říct, jen to že vím, že chápu, jak ti asi je.“

A pak se zvedla, čaj netknutý, neslazený, pokyvovala hlavou, a bez pozdravu tiše odešla.

Domovní vrátka klapla.

Brzy na to přišla matka. Oči jí svítily a divně vrávorala. Podívala se na mne dlouze a vzdychla: „Ivo, prosím tě, zapomeň na to, co jsem řekla, prosím tě! Vydržíme nějaký ten

den bídy, nebude to poprvé, vid' a dáme si pozor, aby to bylo naposled. Povedeme účetnictví, třeba ty, ano?“

Já nic neříkala. Tak si sama přikývla na své nepřičetné řeči a zapadla do ložnice, aby to všechno zaspala. To je její způsob, jak řešit veškeré problémy pozemské existence. Ale co teď já? Že bych si taky vzala jeden z jejích spacích prášků a padla do postele?

Knut ke mně přiběhl ze svého koutku, strkal mi hlavu pod dlaň, dával mi najevo, že chce jít ven.

Dalo se do lehkého, teplého deště. Zůstala jsem stát mezi dveřmi verandy, Knut vyběhl do zpustlé zahrady a hrál si sám s míčkem, který našel pod stromem. Děšť mi přivál útěšně snivou náladu. Zaplavila mě vlahá vlna – Jednou všechno zlo skončí – jednou budu sama sebou – budu šťastná – Viděla jsem v duchu stádo světlehnědých krav a sebe a Knuta v jejich čele, přišlo na nás, ale nevadilo to, bylo léto a na světě bylo všechno v dokonalé harmonii...

Kdyby se nebyl Knut rozštěkal a neprolétl kolem mě bytem k hlavnímu vchodu, snad bych ani nebyla vnímala zazvonění. Šla jsem otevřít. Předě mnou stál promoklý Vilík s velkým, v igelitu zabaleným albem.

„Ahoj,“ řekl a slazeně se usmál.

„Ahoj,“ odpověděla jsem co možná nejlhostejnějším tónem. „Mamince není dobře, ale chvíli počkej, možná že s tebou bude chtít přesto mluvit.“

Nechala jsem dveře dokořán, ale on za mnou nešel, zůstal za dveřmi.

Maminka ležela s otevřenýma očima.

„Chceš mluvit s Vilíkem?“

„Ano. Hned vstanu. Ať na mě počká v pokoji a ty jdi uvařit grog, stejně nic jiného nemáme.“

Udělal jsem, co mi poručila.

Když jsem jim nesla pití do pokoje, rozevíral už Vilík album a nabízel mamince ze svých cigaret. Hladově po jedné sáhla. „Já je dnes zapoměla koupit, tak na revanš.“ Na grogy Vilík zakoulel očima, podíval se po mně, jestli si snad nedělám legraci, tvářila jsem se však tragicky vážně.

„A ty si nevemeš?“

„Já se musím učit.“

Samozřejmě, že jsem se neučila. Seděla jsem v kuchyni na malé stoličce a drbala Knuta mezi ušima, pak mezi lopatkami, pak na hrudníku a tak pořád dokola.

Vtom někdo zaklepal na okno. Anča! Pustila jsem ji k sobě do kuchyně. Nesla nákupní tašku a sevřenou pěstí mi něco podávala.

„Tumáš, stovka, vybrala jsem ji ze své knížky a něco jsem taky koupila.“

Pak jsem držela v ruce stovku já a stála jsem jako omráčená. Tak Anča sama otevřela náš příborník, vytáhla z něho velkou mísu a naskládala na ni horu koláčů. To mě probudilo. Skočila jsem po jednom a spolýkala ho jako pes.

„Kde je maminka?“

„Vedle. Má návštěvu. Pojd', je to Vilík.“

„Tak napřed uvaříme kafe!“

Uvařily jsme kávu pro čtyři, a vpluly do pokoje s podnosem, oplývající dary země. Maminka na nás zůstala koukat, neschopná říct jediné slovo. Neskočila po koláči, jako předtím já. Ale kávu k sobě rychle přitáhla, jako kdyby jí ji mohl někdo ukrást. A co bylo pak?

Pamatuji se, že Vilíkovi zazářily oči, když viděl Anču přicházet. K albu na stole volal především ji, i když se chvilku podíval i na mě. Vůbec si nepamatuji, co v tom albu bylo. Jako výtvarník výtvarnici vykládal Vilík Anče to, co mu předtím řekla maminka. Seděla jsem s nimi a nebyla jsem s nimi. Trochu jsem myslela na Mirka a trochu na tu harmonii, kterou jsem si před chvílí na zahradě dovedla tak živě představit...

11. kapitola

Schůze se blížila neodvratně, předem již pohřímalo, pobleskovalo i klamně, a na chvilky jasnilo. V úterý vycházím ze školy, jdu sama, a najednou vidím, že na druhé straně ulice stojí Mirek. Čeká na mě! No páni, tohle je něco! Tohle se ještě nestalo ani Aleně! Kluk na mě čeká, a jaký kluk! Splnilo se jedno z mých nejsnovatějších přání! A že je Mirek takový jaký je, je mu skoro už pětadvacet, nikdo z kluků se neodvážil na nás pokřikovat, když přijdeme až k sobě a podáváme si ruce, jen kdosi hvízdnul a jen Alenin hlas k nám dolétl od skupinky třídních lidí: „Mirku, měl jsi jí přinést kytku, když už!“ A on se pootočil a řekl: „Ahoj Alenko, to máš pravdu, to jsem měl.“

A pak jdeme a je to tak krásné, že to skoro už ani není hezké. To mě chce doprovodit až domů? Půjde k nám? Nechtěl. Na křižovatce se zastavil a řekl: „Jdi se naobědvat, Ivanko, a já to obejdu k vaší zadní brance a tam počkám. Půjde to?“ „Jistě. Skoro každý den chodím po obědě s Knutem na procházku.“ A šlo to.

Maminka měla dobrou náladu, došly jí poštou nějaké peníze, uvařila bramborovou kaši s párky, káva tekla proudem, cigarety si zapalovala jednu od druhé, a že prý dnes definitivně dodělá ty ilustrace do románu pro dívky. Utíkala jsem za Mirkem, byl tam kde slíbil být, a šli jsme. Dali jsme se směrem ke cvičáku, protože jsme chtěli být co nejrychleji v lese.

„Abychom na to nezapomněli - musíš mi napsat tvou adresu.“
„Mirku, chystáš se už domů?“
„Hm, jednou odjet musím, ne?“
„Ani si to nedovedu představit, zdá se mi, že jsi tu s námi odjakživa.“
Pohlídl mě po vlasech. „A víš, že mně taky?“

Tak tedy odjede. Je mi to líto a současně si uvědomuji, že jsem ho ani v těch nejzamilovanějších chvílích nespojovala se svou dalekou budoucností, jen jsem si tak trošku přála, aby ta daleká budoucnost chvilku počkala, aby ty chvilky omamného líbání trvaly trošičku déle, než trvá normální čas.

„Nebud' smutná, nebo se taky rozesmutním. Co znamenají kilometry tam, kde se lidi doopravdy spřátelili?“
Koneckonců měl pravdu. Ale...
„Ale řekni mi Ivo, co sis myslela o té neděli, jak jsme byli u vás?“

„Co chceš vědět? Myslela jsem na to, cos mi řekl o Davidovi. Pořád se mi to vrací.“
„Konkrétně co?“
„Že s ním pes udělal zázrak, že má prvně ctižádost.“
„A pohnulo to tebou? Pohnulo tebou to, jak se k němu Knut přimazlíl? Vidělas to?“
„Viděla.“
„A budeš na schůzi proti němu, nebo při něm?“
„Jenže chvílemi zase slyším všechny ty nadávky, které říkal při obraně, že je Knut trouba a blbec. On ho už taky kopl. To ty nevíš?“
„David pro všechno co dělá najde nějaká vysvětlení.“
„A vždycky má pravdu! To už jsme si spolu říkali, my dva.“
„A proto proti němu vystoupíš a zatratíte ho, ty, výcvikář, a kdoví kdo ještě? Já ti něco řeknu, dělám v partě, u nás jde o víc než o výcvik psů, u nás bychom se nad takovým jednotlivcem pořádně zamysleli, všechno bychom uvážili.“
„Všechno byste uvážili. Já vím. Ale bez sebekritiky z jeho strany?“
„Prosím tebe! Copak to, jak se smířoval s Knutem, nevydá za milion sebekritických řečí?“
„Jenže já si nejsem jistá, že to tak cítil.“
„Ach tak, ty potřebuješ city!“
„A ty?“ řekla jsem najednou bojovně.

Šel chvíli mlčky, ani se na mě nepodíval. Kousl se do rtu a přemýšlel. Když jsme došli k potoku, vzal mě najednou za ruku.

„City? Mám Davida rád, odjakživa ho mám rád. Říkal jsem ti, že se mu nikdy nic nepodařilo, nic nedokončil, všechno se mu vždycky zkazilo, v ničem nevydržel. A já... Já si teď myslím, já jsem přesvědčený, že kdyby mu to vyšlo teď s tím kursem, kdyby měl úspěch v kynologii, při zkouškách, na závodech, tak by třeba cítil pod nohama odrazový můstek i pro to ostatní. Pro všechno zbabrané a napravitelné, rozumíš mi?“
„Mírku, ty mě chceš za spojence?“
„Kdybys mi věřila, kdybys měla trochu důvěry k Davidovi...“
„Jenomže to je právě to, co nevím a každou chvíli si myslím něco jiného.“

Zastavil se a přivinul mě k sobě.

„A ke mně? Ke mně důvěru máš?“

Přikývla jsem, ale bez jistoty. Důvěra a city, je to totéž? Nebo mělo by to být totéž, kdyby... Políbil mě, ale bylo to nějak míň omamné, než tenkrát v sobotu. Chtěla jsem, aby mě líbal, chtěla jsem ujistění, že o to stojí, přimkla jsem se k němu, ale když mě pustil, vzpomněla jsem si najednou na sen, který se mi ze soboty na neděli zdál. Objímala jsem se s někým, chvíli to byl Mirek, měnil se v Davida, a pak ještě v někoho úplně cizího, a já jsem vůbec nic necítila, kolem mne zvučelo prázdno, jako v kosmickém prostoru, a já si zoufale říkala – Tohle je všechno? Není život už vůbec nic víc? A teď jde Mirek vedle mne a já si říkám – Copak vůbec existuje lepší kluk? Hezčí, chytřejší, něžnější a kdovíco. A nejsem do něho zamilovaná? A není to moje veliká první láska?

„Na co myslíš, Ivanko?“

„Na to, že odjedeš.“

Vedeme se za ruce a dojdeme tak až za klubovnu cvičáku.

„Půůůst!“

Na cvičáku se pracuje! V rychlosti uvazuji Knuta a nasazuji mu košík.

A už vidím. Ivan má rukáv a do rukávu je zakousnutý Karlův Bubák, velký knírač. Karel křičí: „Půůůst!“ a kousek za Karlem stojí výcvikář.

„Ivo! Jdeš jako na zavalanou!“ volá na mě výcvikář.

Za zdi klubovny stál ještě jeden cizí pán, a ten teď taky přichází a zvědavě na mě kouká. A výcvikář mu říká: „Tak tohle je Iva, a tohle je ten pokousaný chlapec. Mirku, sedni si na chvíli, potřebujeme si Knuta prověřit.“

Mírek jim oběma podal ruku. Chladně. Dívá se po mně, jako kdyby mě vybízel, abych odmítla být s těmi druhými a šla dál s ním do lesa, jak jsme si to plánovali. A jako by byl příliš hrdý na to, aby mě o to přímo požádal.

A já? Vůbec neváhám! Před sebou mám Davidovy konkurenty. Za sebou Davidova spojence. Mírek neodchází, sedá si na lavičku pod stromem a zapaluje si cigaretu.

Karel a Ivan, psy u nohy, pomalu přicházejí ke klubovně. Dva kamarádi, oba učni jakési jemné mechaniky, a tak rozdílní, jak jen je možné. Karel tmavý, malý a zavalitý, psa s rodokmenem, ale zoufale neupraveného a většinou špinavého, psa přítele pro vandry, někdy i několikadenní, dobrák, kterého jsme navrhli do kursu hlavně proto, že ho má v klubu každý rád. Ivan je velký, štíhlý a plavý a má erdela. Ten erdel má nějaké krkolonné jméno, ale říká se mu Tory, podle chovatelské stanice, ze které pochází, a je to pes, který podle pana Bečváře i podle Vilíkova soudu má větší šance na šampionát krásy, než Alenin Tristan. Je mu právě rok, a Ivan nechce jet na výstavu, dokud nesloží zkoušku, protože má ctizádost vítězit v pracovní třídě. ZVV jedničku určitě složí. Ve stopě konkuruje mně a v obraně Anče. Ivana navrhujeme do kursu, protože si myslíme, že je to kynolog celým tělem a celou duší. Není žádný nováček, dříve měl německého ovčáka.

Výcvikář mi vysvětluje, že host je jeho kamarád, školený figurant, a že ví všechno o Davidovi a o Knutovi.

„Vezmeš si rukáv, nebo se budeš raději dívat?“

„Nech si rukáv ty, Ivane,“ rozhoduje figurant.

A výcvikář diriguje Ivana do pozadí a mně říká, jak mám napsat vodítko, jak mám Knuta vydráždit. Jak Ivan zdvihá ruku v rukávu, Knut se chvěje, tichounce zaskučí, vypálí, zakousne se, překousne, pouští, dost...

„Ukaž,“ říká výcvikář a bere mi Knuta. „Ivane, jdeme znova!“

Ivan zdvihne ruku, výcvikář podněcuje Knuta, Knut se třese vzrušením, Knut vypálí, Knut kouše, Knut drží!!!

Ivan naznačí úder a Knut se nezalekne.

Panebože, Knut se rozběsnil a výcvikář musí křičet: „Půůůst!“

Konečně! Konečně se to stalo!

Zkoušíme to potom já, jako psod a školený figurant s rukávem.

A jde to zas!

Konečně prožívám to vzrušení ze síly svého psa, probuzenou zlobou, poprvé křičím: „Půůůst!“ A řvu to, jako kdyby mě měli slyšet lidi až na konci světa.

A pak mě najednou výcvikář drží v náručí, já brečím a Ivan s Karlem se smějí a říkají – rozkoušeme ho, uděláš jedničku, dokážeš to!

Dokážu to!

Dorůstám k tomu, abych dokázala všechno, co chci a musím.

Pozapomněla jsem na Mirka, ale on je najednou mezi námi a já slyším jak říká: „Nemám nic proti Knutovi, naopak, od začátku se mi líbí a namouduši ho mám rád. Ale to chcete kvůli jednomu jedinému psovi nakopnout Davida?“

Cizí figurant se pozorně zadíval na výcvikáře. Kluci těkali pohledem z něho na Mirka. Já zneklidněla a rozpačitěla.

„Nejde o toho jednoho psa, i když na jeho případě můžeme jasně demonstrovat, že...“
Odmlčel se, hledal pravé slovo.

„No?“ zeptal se Mirek trochu posměšně.

„Demonstrovat, že David nemá potřebné morální vlastnosti k tomu, aby zastával důležité funkce,“ dořekl výcvikář rychle a rozhodně.

„Já ho znám déle a lépe,“ řekl Mirek, a na rozdíl od ostatních byl úplně v klidu.

„Takže nám chceš dávat kynologické rady?“

„To samozřejmě ne, ale teď se nemluvílo o kynologii, poslyš, člověk nemusí kynologii vůbec rozumět, aby poznal na těchto syncích, že co nejdřív půjdou na dva roky na vojnu. K čemu vám pak bude jejich školení?“

„Takže,“ začal výcvikář.

„Takže nic,“ řekl Mirek lehce. „Já vám opravdu nemůžu radit v něčem, čemu nerozumím.

„Ivo, půjdeme?“ zeptal se mě Mirek zdvořile, a jako by ostatní přestali pro něho existovat.

Výcvikář na mě mrknul, zdálo se mi, že mi tím mrknutím říká – Lásku si tím nekaž, nekaž si ji a jdi...

Udělali jsme jen pár kroků a dospěl za námi Karel. Nechtěl nám kazit rande, to určitě ne. Prostě ho to vůbec nenapadlo, že by nás měl nechat samotné. V první chvíli jsem se lekla, že bude mluvit o Knutově obraně, ale on toužil vykládat Mirkovi o tom, že se chystá na vandr po Beskydech. A Mirek? Nemohla jsem se mýlit! Byl rád, že nejsme sami. To už mě nechtěl přemlouvat? A přitom byl milý. Radil Karlovi, kudy má jít, kde začít, kde se dá dobře přespat se stanem, a chvilku mě vedl za ruku. Karel šel s námi až k zadní brance naší zahrady, a Mirek mě před ním políbil na tvář.

Přišla jsem domů a nevěděla jsem nejen co cítím, ale ani co si myslím...

Naštěstí maminka tak jákala nad tím, že si Knut konečně kousl, že mě tím nakazila. Slibovaly jsme si ohromnou oslavu po zkouškách, které Knut musí udělat, smála jsem se představě toho, že si sedne s námi ke stolu a bude jíst řízky z talíře, smála jsem se, až jsem najednou z toho smíchu začala brečet, a když se mě maminka ptala: „Co je ti? Co se to s tebou děje?“ tak jsem odpověděla: „Nevím se.“

12. kapitola

A tak tu najednou byla středa - den výroční členské schůze naší kynologické organizace. Konala se ve zvláštním sálku nejlepšího hotelu našeho města. Putovala jsem tam vydrhnutá od hlavy až k patě, vlasy natočené, a po dlouhé době v jediné sukni, kterou vůbec mám. Cítila jsem se jako dítě v neděli a nebyla jsem si nijak jistá tím, že mi to sluší. Maminka mě zdržovala připomínkami, že se musím včas vrátit, otázkami, jestli mi nemá přijít s Knutem naproti, a nucením, abych se pořádně najedla, což bylo nemožné, a tak jsem přišla do sálku ve chvíli, kdy už byl plný.

U předsednického stolu seděl výcvikář, pan Bečvář, protože je jednatelem, a pak předseda naší organizace, náš obvodní lékař, který se na cvičišti ukázal tak jednou za čtvrt roku, chovatel boxerů - majitel tří žíhaných fenek. V sále bylo plno lidí, které jsem jakživa neviděla, patřili k nám, ale nechodili cvičit. Chvíli jsem se bezradně rozhlížela u vchodu. Potom jsem uviděla Anču, vstala od stolu, kde byla usazená s Alenou, a mávala mi rukou. S ulehčením jsem se k nim prodrala. Ještě že vstala Anča, protože vypadala a byla oblečená právě tak, jako ráno ve škole. Alenu bych snad nebyla poznala. Dlouhé vlasy měla rozpuštěné, její zelený kostým s velkým výstřihem jsem ještě neznala. Nehty měla nalakované. Na víčkách měla šedo zelené stíny a řasy falešné. Pokynula mi blahosklonně. Maličko upila ze skleničky bílého vína. Jen jsem si sedla, byl tu vrchní a ptal se, co si dám. Zrudla jsem. Nenapadlo mě, že budu potřebovat peníze! A proč to nenapadlo maminku? Pár korun na jednu limonádu by bylo stačilo! Anča bleskově pochopila situaci: „Dáme si dvě kávy, pane vrchní.“
Jen očima jsem jí vzdala horoucí díky.

Pak jsem se začala rozhlížet, hledala jsem Davida.
Sedl si hodně dopředu s nějakým starším chlápkem, znala jsem ho jen od vidění. Něco do něho hučel. Pili pivo.
Alena si všimla kam se dívám, a řekla: „Pije už nejmíň třetí. Ale jemu to nevádí, jednou se chlubil, že deset piv je pro něho jako hrníček vody.“
„Dodává si odvahy,“ řekla jsem.
„Ale jdi, ten to nepotřebuje! Jé, Ančo koukej, Vilík se dvoří funidlové!“
Právě přišel, doprovázel dámu ještě nablýskanější než Alena. Uvedl ji k jedinému volnému stolu, dvorně ji usadil
„Je trošičku snob, já to vím,“ řekla Anča smutně.
„Funidlová?“ Divila jsem se. „Ona se tak jmenuje?“ Alena se zasmála.
„Je to zubařka, žena našeho předsedy, spolumajitelka chovatelské stanice, a proslavila se výrokem - Kryjeme své fenky výhradně funidly.“
„Funidlo je náhodou skvělá boxerská chovatelská stanice,“ řekla Anča.
„A doktorova stanice se jmenuje Algena, bolení hlavy a funění, to jde dohromady, ne?“ smála se Alena.
„Tiše!“ okřikli nás lidi od okolních stolků.

Pan Bečvář povstal a chvíli mlčel, než nastalo naprosté utišení. A pak... Ale mám teď dělat zápis schůze se vším všudy? S vyhlášením programu, vítáním přítomných? Nejdříve to byla samá chvála, nejvíc nás chválili za to, že jsme mladí. Máme dobré psy, jen dva jsou bez průkazu původu, kázeň je dobrá.
Tohle je život! Napadlo mě. Tohle je kvas a dění, a já do toho beze zbytku celá patřím.

A zase šum u jednotlivých stolků. Přinesli nám párky, a ty byly zadarmo. Kousla jsem do párku. Teď přijde diskuse, hosté kteří sem nepatří odejdou, povstane David.
I to je život. I to přeci chci žít a nesmím se bát, a přece se trošku bojím.
Nádobí je odklizeno, Anča objednává další kávy.

Povstává výcvikář.
David se protahuje.

Výcvikář jmenováním lidí do kusu figurantů začíná. A jako prvního jmenuje Ivana: „Všichni ho známe. Teprve koncem května dosáhne plnoletosti, ale aktivním členem je od svých třinácti let. Cvičení se zúčastňuje pravidelně, neúčast omluví. S prvním psem, který mu tragicky zahynul, dosáhl ZVV2 a obranářskou speciálku. S nynějším erdelem je

perfektně připraven na ZVV1 a má všechny šance pro to, aby se stal jednou výcvikářem i rozhodčím výkonu. Je někdo proti jeho jmenování do kursu?“

Nikdo.

„Zdržuje se někdo hlasování?“

Nikdo.

„Jsme tedy všichni jednohlasně pro.“

Potlesk a odkudsi zavolání – a do roka chceme mít z Toryho cacibáka! A ještě vzedmutější vlna potlesku.

Jen pan doktor, předseda, se podrbl v plnovousu. Po tom CACIBu toužebně prahl pro některou ze svých fenek sám a všichni jsme to věděli. Pokynul poněkud nevrle výcvikářovi, aby pokračoval.

„Jako druhý je navržen Karel, který...“

David urážlivě hvízdнул.

Výcvikář se zamračil, doktor něco zašeptal panu Bečvářovi. Davidův soused Davida napomenul, bylo vidět, že účelně, protože David se opřel lokty o stůl a dlaní si přikryl oči, jako že ho nic nezajímá.

Výcvikář pokračoval: „Karel také pravidelně navštěvuje cvičení, je to výborný kamarád, o kurs má zájem.“

„Ale to je taky všechno!“ vykřikl někdo, ale nebyl to David.

„Ticho!“ vykřikl pan Bečvář mocným hlasem. „Vilíku, co se hlásíš? Ještě není diskuse.“

„Nemám nic proti tomu, aby řekl, co považuje za nutné říct,“ řekl výcvikář, který měl asi pocit, že se mu diskuse vymyká z ruky. Vilík vstal a šel dopředu. Postavil se na podium a začal klidně mluvit.

„Karel je prima chlapec, všichni ho máme rádi. Ale jsou tu dvě okolnosti, které mluví proti němu. Jednak nemá vlastnosti vhodné pro funkcionáře, nebudu to rozebírat, všichni to víme, a on taky. A za druhé. Na cvičišťe pilně chodí, pilně cvičí, ale s jakými výsledky? V červnu bude skládat ZVV1 už potřetí. Nechápu, jak jste to při výběru kandidátů mohli opominout.“

Alena zašeptala: „Je vznešený jak lord v Horní sněmovně.“

„Mám dát hlasovat? Hlásí se Karel,“ řekl výcvikář.

Karel vstal a řekl: „Vilík má pravdu a já už nechci.“

Sálem to zašumělo.

David do sebe obrátil další pivo jedním tahem.

„Má někdo jiný návrh?“ zahlaholil pan Bečvář.

„Jestli dovolíte,“ ozval se Vilík, který zůstal stát vpředu. Pan Bečvář přikývl.

„Už dva roky dělá nekvalifikovaného figuranta David. Dělá ho celkem dobře – Davide, mlč! Dostaneš za chvíli slovo! David je stejně pečlivý v docházce a stejně důsledný ve výcviku, jako Ivan. Ale... Davide, sed'! Ticho! Slovo mám pořád ještě já! A o Knutovi se tu mluvit nebude na výslovný příkaz předsedy, jednatele a výcvikáře. Davide! Řeknu ti to přímo! Jde o to, abys našemu klubu nedělal v kursu ostudu, aby ses vyvaroval subjektivního přístupu k psodům pokud jsi na cvičišti, abys mluvil slušně, aby ses choval sportovně, a abys nepředváděl, jak umíš chlastat a kolik znáš sprostých slov. Dokázal jsi nám, že máš ctizádost stát se aktivním kynologem, můžeš nám slíbit, že k tobě můžeme mít důvěru i jako k zodpovědnému člověku?“

Vilík zmlknul.

Nepromluvil nikdo. Ale David nevyskočil a nezačal křičet.

David pomalu vstal, hlavu měl sklopenou. Věděl že se na něho všichni dívají, viděla jsem, jak mu poskakuje ohryzek.

„Jestli si myslíte, že já...“ mělo to znít silácky, ale hlas ho zradil.

Přihlásila se Anča a pevně a jasně řekla: „Přátelé, v tomto stadiu je to všechno věc naší důvěry. A já sama za sebe ji Davidovi vyslovuji. A navrhuji ho do kursu figurantů.“

David se posadil, na Anču se nepodíval.

Pan Bečvář pokynul výcvikářovi: „Dej hlasovat.“

„Je podán návrh, aby druhým kursistou byl David. Je někdo proti?“

Zdvihlo se několik rukou. Dva cizí, paní Funidlová, předseda, výcvikář. Já jsem nehlasovala.

„Kdo je pro?“

Anča, Alena, Vilík, Ivan, Karel. Já jsem nehlasovala.

„Kdo se zdržel hlasování?“

Drtivá, zdrcující většina. Ani teď jsem nezdvihla ruku.

A Vilík se na mě dívá, vidím, že mě osloví.

„Ivo! Nebyla jsi pro, ani proti, ani ses nezdržela hlasování. Co to má znamenat?“

A teprve teď se David odlepil očima od stolu a podíval se na mě. A já v tu chvíli viděla znovu, jak se k němu Knut plíží a jak se nechává hladit a jak mu dává packy na ramena. A v duchu jsem slyšela Mirka – Nic se mu nikdy nepovedlo, potřebuje odrazový můstek... Pět jich bylo pro, pět proti...

Vstala jsem a řekla: „Vyslovuji důvěru Davidovi a hlasuju pro,“ nestačila jsem to doříct, začalo se tleskat. Vilík mi poslal pusu, odešel na místo, předsednictvo se radilo.

„Rozhodli jsme se,“ zvolal pan Bečvář, „dát hlasovat znova.“

A tentokrát drtivá, zdrcující většina byla pro!

Anča mě chytila kolem krku a dala mi pusu, ne vzdušnou jako Vilík, ale opravdovou.

Poslední bod programu bylo jmenování družstva na závody, které se konají 5. června v sousedním okrese. Nevěnovala jsem tomu pozornost, myslela jsem na přestálý zážitek, nezajímalo mě, čím, kdy a odkud tam vybrané družstvo pojede. Ale najednou mi Anča zalomcovala ramenem a řekla: „Probud' se Ivo, teď to přijde.“

„A ve skupině A podle požadavků ZVV1 jmenuji Ivana, Anču a Ivu.“

„Ančo,“ povídám. „Probud' mě pořádně, mně se něco zdá!“

„Ale nezdá, já to věděla předem, Knut je prý rozkousaný.“

Do radostné třetice! Tohle je život!

Jdu domů večerním městem a za prvním rohem na mě čeká Mirek! A já nejsem překvapená, já přece Žiju a Láska k tomu patří.

Nic mu nemusím vysvětlovat, protože už mluvil s Davidem, a všechno ví.

„Pojď, půjdeme k potoku a rozloučíme se u zadní branky.“

„Půjdu. Jsem šťastná a vůbec se nebojím trošky mámina hubování.“

Jdeme a já nemiluji jen Mirka, miluji celý svět, miluji potok, tmu a zítřek, a líbám se s veškerým milováním, které kdy bylo, je a bude. U branky mi Mirek zavěšuje na krk řetízek s podkovou.

„Je na ní třináctka, Ivo, dnes je třináctého, nikdy nesmíš na dnešek zapomenout.“

„Maminko, všechno ti řeknu až zítra, bylo to fantastické, fantasticky krásné!“

„Bála jsem se o tebe.“

„To nesmíš, už nikdy se o mne nesmíš bát!“

Už jsem ležela, když někdo zaťukal na okno. No jo, život nejde spát! Kdepak ten! Otevřela jsem okno dokořán.

Stál pod ním David. Úplněk osvětloval indiánský pružné tělo vzrušujícího chlapce.

„Přišel jsem ti popřát dobrou noc.“

Podávám mu obě ruce. Chci líbat všechno milování, a on to pochopil. Stáhl mě k sobě a přišla závrať, všechno se se mnou točí, kola se šíří, chytám se jeho ramen, sahám mu na jemné temné vlasy, tulím se k němu a prožívám pocit, že kdyby se cokoliv na světě dělo, v jeho náruči se mi nemůže nic stát, jsem v bezpečí.

„Davide, zítra jede maminka pryč. Davide, zítra s vámi půjdu na jezero. Davide, dnes poprvé usnu bez bázně před tím, co přijde příští den...“

13. kapitola

Dopoledne ve škole bylo k nevydržení. Ještě štěstí, že mě nikdo nevyvolal a že se nepsala žádná písemka. Byla jsem duchem u lesního jezera, které jsem posud neznala, stále jsem se v duchu ujišťovala, že jsem klukům dost jasně naznačila že maminka dnes až do večera bude pryč, a že už jsem se stala natolik odvážnou, abych utekla z domova a šla se s nimi na celé odpoledne koupat. Ti budou koukat jak umím plavat! Jak se nezaleknu studené vody a jak umím skočit z prkna a jak Knut poplave za mnou. Určitě přitom přehlédnou, že mám nemoderní plavky.

Po poslední hodině jsem prvně v životě vytáhla zrcátko a česala se. Co kdyby na mě Mírek čekal před školou? A jak se tak češu, najednou slyším Alenu, která stála se Zuzinkou u okna: „Ivo, pojd' se podívat! Venku je Mírek a David a mají s sebou Dona!“

Chvěla jsem se a nutila se nespěchat, nevyskočit, neutíkat. Neuvidí mě, neb jsem se zatím skryla – pěla jsem si potichoulinku s madame Butterfly, a třesoucí rukou jsem se česala dál. Musím to vydržet a vyjít odtud poslední! Už jsem sama ve třídě! A rychle k oknu!

Už se vzdalovali, už mizí z dohledu, kam lze jen školní ulicí dohlédnout. Alena. Po její levici David, po pravici Mírek. David vede skvostného Dona. Mírek nese Aleně aktovku. Dul ostrý vítr. V okamžení mi rozčeřil načesané vlasy.

Šla jsem domů, cítila jsem tíhu na prsou a představovala jsem si, že musím strašně trpět, ale nebylo to se mnou tak jednoznačné. Kterýpak básník to napsal – Však ty o tom vlaku víš, spěšném vlaku do závratí, v jitrů šedivém jak myš, jdu zpět šterkem podle trati... Ze závratí? Snad. Snad je to závrať, závraťný Mírek, vzrušující David. Jdu ze závratí? Ale jdu zpět? Ne! Není to cesta zpět, cítím to, i když mě pálí v očích, a cítím se ponížena. Milostně a žensky... Ale je to šterk? Cítila jsem se naopak lehounká, začala mě obestírat sladká ospalá lhotejnost, touha lehnout si, nemyslet na nic a spát.

Došla jsem domů, ani mě nenapadlo hledat něco k jídlu, jen jsem pila vodu, šťávu a studený čaj od snídaně. Pustila jsem Knuta na zahradu, na verandě jsem si musela

sednout. Měla jsem slabost v nohou, v rukou, v hlavě se mi něco převracelo, myšlenky to nebyly. Seděla jsem a nechtělo se mi vůbec nic, ani číst, ani si psát deník. Když se Knut vrátil, dala jsem mu z posledních sil do misky čerstvou vodu, a pak jsem doslova padla na maminčin gauč v pokoji, přetáhla přes sebe deku a usnula.

„Ivo! Ivo, probud' se, slyšíš? Musíš se převléknout!“

Maminka! To už je večer? Vstala jsem celá rozlámaná, v koupelně jsem se nesměla zamknout, měla jsem připravenou čistou noční košili a v pokojíčku nové kytickované povlečení.

Lehla jsem si, a už tu byla maminka a nesla mi citrónovou limonádu.

„Změříš si teplotu! Co je ti? Co tě bolí? Vidíš, divíš se mi že mám strachy, a stačí abych na den odjela, a ty onemocníš. Co jsi jedla?“

„Vůbec nic.“

Teploměr v podpaží, dívám se po stropě a napadá mě, že i trochu onemocnění patří k normálnímu životu, tak jako se trochu zklamat, tu vyhrát, tu prohrát, snad je to šílené, že právě po dnešním dni, právě teď, tady v posteli zachycuji tu svou vlnku toužené harmonie.

Maminka jde s teploměrem k oknu.

„Vždyť to nic není! 37,3 večer. Jak se cítíš?“

„Byla jsem nějaká unavená, chce se mi ležet a trochu mě bolí hlava.“ říkám klidně a klidná jsem.

Ale když uslyším domovní zvonek prosím: „Mami, kdyby to byli kluci, David, Mirek nebo holky, nikoho ke mně nepouštěj, nechci je, mami, ani Anču.“

„To je samozřejmé. Ale řeknu jí, kdyby to byla ona, aby tě zítra omluvila ve škole,“.

Za chvíli se vrátila s čajem, zákuskem a acylpyrinem.

„Kdo to byl?“

„Vilík. A chce tě navštívit. Vilík smí?“

„Sedli byste si tu u mě?“

„To víš, že jo. Přinesl fotografie štěňátek.“

V nažehlené košili, voňavém ložním prádle a znovu načesaná jsem se cítila dobře na to, aby byl k mé posteli přinesen stoleček, přitažena křesla z pokoje, a aby Vilík a maminka seděli u mě, jako lidi blízcí, jako rodina. Copak nebylo všechno v pořádku?

Nemá každý každého rád. Ale znamená to, že kdekdo kdekoho nenávidí?

„Mami, jak jsi dopadla v nakladatelství?“

„Jedinečně! Tentokrát mi to přijali bez připomínek. A víte, že jste mi pomohli? Vy dva? Ty jarní vody, kopretiny, rozčilení, které si hraje na první lásku.“

„Ale mami!“

„Ale Ivo,“ konejšil mě Vilík. „Copak jsem o tom nevěděl?“

„No dobře. Dobře, že volíš minulý čas.“

„Minulý čas? Opravdu?“ ptala se maminka. A pak se obrátila k Vilíkovi.

„Mluvila jsem také o vás. Divili se, že vás nenapadlo poslat nějaké práce do časopisu umělecké fotografie.“

„Neměl jsem odvahu. Teď ji mám.“

„A ještě něco, teď dobře poslouchajte.“

Udělal pauzu, měla to být dramatická pauza, a pak začala: „Má se vydat prvotina velmi talentovaného básníka, to víte, v krajském nakladatelství to bude nepatrný náklad, ale to pro začátek nevadí.“

„Pro jaký začátek?“ zeptal se něco tušící Vilík.

„Ukázala jsem jim krajský portrét, Ivu, ten profil, navrhla jsem, aby takové dívčí portréty byly ilustracemi knížky, která se ostatně jmenuje Profily několika prvních.“

„A co oni?“ Vilík vzrušením nadsedl.

„Máte tam přijet.“

Vilík vyskočil a prohrabával se ve vlasech a chodil mi po mém dívčím pokojíčku.

„A ještě něco,“ řekla maminka. „Teď se vám konečně přiznám, že to Předjaří mi z Prahy poslali zpátky, že prý nemají čas psát posudky. Všechno v jednom ranečku, co? Tak si Vilíku sedněte, stydne vám káva, a ukažte nám ta štěňátka. A co ty, Ivo tomu říkáš?“

„Závidím mu, fandím mu, chtěla bych mít taky už všechno v ranečku a dostala jsem hlad.“

Dostala jsem na talířek kus dortu a potom mokrá hadr na ruce, abych mohla sahat na Vilíkovy fotografie.

Regina obložená zlatými ranečky. Košíček sladounkých koliátek s tlustými tlapičkami. Štěňátka na trávě. Dvě si hrají s míčkem, třetí jim v cestě usnulo. A všechny fotografie dokonalé, všechny plné lásky.

Ale co je tohle?

Chňapla jsem po obrázku, který mezi ostatní nepatřil. Jako hra. Vyberte obrázek, vyberte slovo, určete pojem, který se logicky vymyká z řady.

Dva těžcí koně, bez vozu, volní, a mezi nimi – dívka. Má dívka z loňského srpna a ze dne mé první schůzky, vezmu vás na svatební cestu, fuíí, jako vítr...

„Vilíku! Ty jí znáš?“

Maminka mi vzala fotografii z rukou a nechápavě se na nás oba podívala.

Vilík rozpačitě: „Vlastně ji neznám. Párkrát jsem ji potkal.“

„Se stádem krav? S koníčky s valníkem? Na dvoře statku, vid’?“

„Ano.“

„A mluvil jsi s ní?“

„To kvůli Regině. Strašně se jí líbila Regina, říkala, že kolie je její sen, chtěla by někam, kde se celoročně pase, a přitom chovat kolie. Vlastně jsem jí slíbil štěně, byl bych jí je dal zadarmo, schovával jsem pro ni tu nejkrásnější fenku, černou, dokonalou, ale... Ale teď si ji nechám sám.“

„Ale proč? Nesmíš ji zklamat!“

„Hledal jsem ji především ve dvoře, a řekli mi, že odjela. Odjela daleko, něco se stalo, nerozloučila se s nimi v dobrém, tak nějak jsem tomu rozuměl. Snad domů.“

Cítila jsem, jak mě pálí obličej.

„Děti! Řekněte mi konečně o kom to mluvíte! Kdo je ta dívka?“

Padla jsem hlavou do polštáře a zašeptala: „Mami, je to mé druhé, mé lepší, mé pravé já.“

Sáhla mi na čelo. „Určitě ti stoupla horečka!“

„Ty mi nechceš rozumět?“ vykřikla jsem.

Maminka mi podala teploměr a Vilík se odvrátil k mé příruční knihovničce.

„Ale Ivo,“ řekl, aby zamluvil předchozí výstup. „Ty tu máš skoro samé básně!“

„A já,“ řekla maminka a nutila se do lehkého tónu, „a já mám podezření, že je taky sama píše.“

O tom se nemluví,“ řekla jsem ne právě zdvořile.

„A kterého z těch básníků máš nejraděj?“ zeptal se Vilík.

„Já hádám, že Ortena,“ řekla maminka.

„I když jsem z jeho Kanárkova,“ povídám, „nejraději mám Vyhlídala – Kdyby byly hvězdy tak blízko, že by je milenci mohli otrhat, jako třešně v máji...“

Posadila jsem se a podívala jsem se nejdřív mamince a potom Vilíkovi do očí. „Psi v noci vyli by k něčemu pozemskému, byl by to strašný řev, povodeň beznaděje.“

„To je fantastické,“ řekl Vilík. „Jak jsem mohl žít a tenhle verš neznat?“

„Děláš si legraci?“

Zavrtěl hlavou a tvářil se vážně.

Maminka opakovala: „Povodeň beznaděje.“

„Nejde o beznaději,“ řekl Vilík, a podíval se znovu na fotografii naší Dívky.

„Mami, cítila jsem dneska takový zvláštní klid. Přitom jsem byla nešťastná. Otrhali mi májové třešně, ale psi mojí duše vyjí k pravým hvězdám. A hvězdy přes všechny dálku nejsou sen, a proto není povodeň beznaděje a já nemám horečku.“

„Máš trochu horečku,“ řekla maminka.

„Ale mluví docela rozumně,“ řekl Vilík přímluvně.

„Vcelku snad ano,“ řekla maminka rozechvěle. „Vcelku ano, ale je šíleně ukvapená a mohla by udělat hloupost. Teď o tom nebudeme mluvit. Vezmi si ještě acylpyrin a budeš spát.“

Podívala jsem se prosebně na Vilíka.

Maminka se na něho podívala pohledem zakazujícím další debatu. Vstal, popřál mi dobrou noc. Maminka počkala až spolknou prášek, dala mi pusku a zhasla.

14. kapitola

Povalovala jsem se v posteli a už mi nic nebylo. Jen troška příjemné únavy, pospávání, trocha hudby a listování v časopisech. Maminku ve městě něco inspirovalo k tomu, že si z knihovny půjčila módní časopisy, a tak jsem se bavila články o líčení, pěstění vlasů a návody na cvičení za účelem dokonalé postavy. Maminka seděla chvílemi u mě a dělala si sama ze sebe legraci, že by mohla zkusit navrhnout nějaký model.

S nepříjemnostmi jsem začala až po obědě,

„Mami, chtěla bych tě poprosit o sto padesát korun.“

„Na co? Zbláznila ses?“

„Potřebuju je nutně, víš přece, že si jindy o peníze neříkám.“

„Copak jsme si neslíbily, že budeme přísně hospodařit?“

„Jenže jsi zapoměla, že Anče dlužíme stovku.“

„A jo, vidíš.“

„A padesátku potřebuju jako startovné na závody.“

„Ale to je strašné! Jak to, že to není zadarmo?“

„Pořadatelé s tím mají režii. A dopravu zaplatí klub, takže...“

„Ivo! Proboha! To tě mám pustit kdovíkam, vždyť tu umřu strachy! Vždyť ani nevíš, kdy se vrátíte!“

„To nevím. Prý se tam vždycky potom ještě oslavuje.“

„Je ti šestnáct!“

„Jiné holky chodí v šestnácti tancovat.“

„A ještě za to dát padesát korun! Vždyť budeme do tří neděl zase bez halíře!“

„Ale já musím jet. Jmenovali mě do družstva, je to uznání, je to důvěra, musím jet, i kdybych musela výcvikářovi říct, že mi na to nechceš dát peníze a že jsem jakživa nedostávala ani pětník kapesného.“

„Koupila jsem ti vždycky co jsi chtěla, jen když jsem na to zrovna měla, nekřivdi mi! Vždyť já tě málem prosím o slitování!“

„Tak mě teda nechceš pustit?“

„Nevím, chtěla bych, přeju ti to, já to nedokážu, prosím tě, poshov mi, počkej!“

„Musím to zaplatit do soboty. Mami, poslouchej, prosím tě, jak si představuješ, že mohu studovat, když jsme na tom pořád tak nejistě, tak v povětrí, jak to máme vydržet ještě devět, deset let?“

„Na vysokých školách jsou stipendia!“

„A do té doby?“

„Vydržíme to.“

„Nevydržíme! Ponižuje nás to, víš dobře, že nedokážeš hospodařit, a co zmůžu já?“

„Ne! Dokážu to! Uvidíš!“

„A na to, abys mě pouštěla na závody, musím čekat do plnoletosti, nebo ještě dýl?“

„Copak to není láska, jen láska, že se o tebe tak bojím?“

„Dáš mi těch sto padesát korun?“

Celý včerejší večer a celé dnešní dopoledne byla tak radostná, tak se všemu smála, a já jí dočista zkazila náladu. Nebyla jsem v nitru tvrdá, tvrdá k ní, a nebyla jsem ani měkká vůči sobě. Říkala jsem to, co jsem považovala za pravdu, která musí prorazit zemí a stát se pramenem, jako horská voda.

Maminka byla bledá, ruce jí klesly, časopisy popadaly na podlahu.

Odešla.

Šla si lehnout? Šla si uvařit kávu, nebo si lokne rumu? Nevím.

Jisté je, že já tentokrát neplakala.

Druhý den ve škole za mnou přišla Alena.

„Ty jsi pěkná, slíbila jsi klukům, že přijdeš k jezeru, a nepřišla jsi.“

„Netrefím tam a utekli jste mi.“

„Schválně jsi tu byla dlouho!“

„Nevěděla jsem, že čekají i na tebe. Nebyla jsi při tom, když jsme si to domlouvali. Ale to už je jedno. Jak jste se měli?“

Dívala se na mě překvapeně.

Zasmála jsem se. „Voda byla studená, co?“

„No.“

„Zaplavala sis?“

„Trochu. Ale Tristan se vody bojí, nemohla jsem ho tam dostat.“

„A co Mirek?“

„Ty, co ti včera bylo? Proč jsi nebyla ve škole? To ses tak trápila pro Mirka? Včera odpoledne odjel, chtěl se s tebou rozloučit, a tvoje maminka ho prý k vám nepustila, máš prý horečku. To kvůli němu?“

„On si to myslel?“

„Asi. Byla jsem ho vyprovodit. S Davidem. Pozdravuje tě.“

Zasmála jsem se.

„Co je to, prosím tě, k smíchu?“

„Jen taková maličkost, že zatímco vy jste lezli do studené vody, já ležela, cpala se aspirinem, a vedle mě seděl Vilík a ukazoval mi fotky štěňat.“

„Lžeš!“

„Ale ne, klidně se ho v sobotu zeptej.“

„Ančo!“ volala Alena. A Anča přišla. Alena jí vzrušeně říkala, co jsem si vymyslela.

„Nelže, Aleno, včera jsem s ním mluvila. Byl u nich a ukazoval Ivině mamince nové fotografie.“

Teď se zasmála Alena. Potřukala si na čelo.

Nebylo mi to příjemné, ale nezdrtilo mě to!

S maminkou jsem až do soboty o závodech nemluvila. Ona byla ráda, že o tom mlčím, doufala že vyhrála, jako vždycky. Snažila se být ke mně hodná. Vyšly jsme si dokonce bez Knuta do města a koupily si každá jedny šaty, a já jsem navíc dostala botasky s modrým lemováním.

Byly peníze, mamčiná práce nespěchala, četla knížku pro děti a dělala si jen tak tužkou první náčrtky.

Na procházky s Knutem chodila se mnou, snažila se ze všech sil navodit dávnou atmosféru z dob kdy jsem byla malá, a dojemně se snažila dát do řeči s trafikantkou na rohu, s listonoškou a dokonce i s paní ze soudní zahrady.

„Vy máte ty záhony tak krásný!“ volala na ni.

„Jó paní, ale dá to práci.“

„To máte pravdu, já na to nejsem.“

Sousedka něco odfrkla a ztratila se do domu.

„Tak vidíš,“ řekla maminka a já se střežila cokoliv říct v odpověď.

V sobotu byl poslední výcvik před závody. Nás vybrané výcvikář týral, až už jsme skoro nemohli. Figuranta dělal ten jeho přítel, který mi před několika dny tak pomohl. David ani Ivan rukáv nedostali.

Knut jednou selhal, jinak byl dobrý.

„Všechno záleží na tom,“ řekl mi výcvikář, „abyste si nevylosovali jedničku. Když půjdete alespoň třetí, bude už natolik rozpěněný, že to udělá dobře a budete dobří.“

„Jenže ono je tu něco, co nezvládnou,“ povídám a prosím ho, aby šel se mnou kousek stranou.

„Maminka mě nechce pustit. A i když jí uteču, nedá mi startovné.“

„Aha.“ Určitě si pomyslel, že jde jen o peníze, to druhé pominul. „Tím se netrap, půjčím ti a pak se uvidí.“

Nevěděla jsem co by se kdy mělo uvidět, ale pro okamžitou situaci mi to takhle stačilo. Řeknu – Mám dluh! A co jí zbude, než ho zaplatit.

Už jsme se rozcházeli, když se tu najednou kmitne něco zlatavého ve vysoké trávě. Regina! Poprvé zase po dlouhé době. Anča i Alena se k ní vrhly. Chtěly ji hladit, ale ona se po nich ohnala. Nekousla, ale vycenila zuby. Alena se lekla a uskočila. Anča se zasmála: „Ty jedna mámo nafoukaná! Tak co, Vilíku, štěňátka jsou už pryč?“

„Jedno jsem si nechal.“

„Kluka?“ zeptala se Alena z uctivého povzdálí.

„Kdepak! Černou holčičku.“

„Nojo,“ řekla Anča. „Všichni chovatelé, kteří něco znamenají, mají víc než jednu fenku.“

Vilík se díval na mě a na výcvikáře. Docela jasně čekal, až domluvíme. Výcvikář si toho všimnul a zavolal: „Co je Vilíku? Co bys rád?“

„Tobě nic. Potřebuji mluvit s Ivou.“

Alena i Anča strnuly.

A já jsem neběžela k Vilíkovi, zůstala jsem u výcvikáře a zbytečně jsem ho znovu ujišťovala, že když udělám dluh, maminka mi ho zaplatí, ale předem mi peníze nedá. „Je to v pořádku, Ivo, nedělej si starosti,“ opakoval také už po nejméně třetí výcvikář.

Věděla jsem předem, že Alena zavolá na Ivana, aby ji šel doprovodit. Anča se na něco ptala Vilíka, on zavrtěl hlavou, a ona se od něho odvrátila, pískla na Dianu a odcházela. Teprve pak jsem s Knutem na vodítku pomalu kráčela k Vilíkovi.

Když mi zbývalo posledních několik kroků, volná Regina vstoupila do potoka. Neskočila tam, jako skáče Knut, a neválela se jako lachtan. Vnořila se do vody jako Venuše, bělostná hřívá splývala po vlnkách. Byla jsem okouzlená. „Tohle by měl vidět Botticelli.“

„Taky si myslím,“ řekl Vilík a krátce se zasmál.

Pustila jsem Knuta z vodítka, skočil do vody za Reginou a začali si hrát, nejinak, než jako dva normální hraví a vodomilní psi.

„Konec s vysokým kumštem,“ řekl Vilík.

„Cos mi chtěl říct?“

„Nepospíchej, bude toho víc. Pojd', vyprovodím tě.“

A zase ta cestička za zahradami, tentokrát ani sama, ani s Mirkem, pro změnu Vilík.

„Včera jsem volal do toho krajského nakladatelství.“

„Co ses dozvěděl?“

„Už byli rozhodnutí, netušil jsem, jaká tam je tvoje maminka autorita! V pondělí si už jedu pro smlouvu o dílo.“

„To má Anča radost, vid'?“

„Jak sis vzpomněla na Anču?“

„Neříkáš jí všechno? Nevěděla o tom večeru, jak jsem byla nemocná?“

„To má být výčitka? Nebo se chceš dozvědět něco, co já sám o sobě ještě nevím? Prosím tě, nechme toho, neříkám jí úplně všechno. Porad' mi, jak se mám tvou mamince odvděčit.“

„Snadná rada. Kup jí tři růže. Musí být tři, tři stejné květiny, a nedávno říkala, že už strašně dávno nedostala kytku darem.“

„Přivezu jí je v pondělí!“

„Ale varuju tě! Bude dojatá.“

„A pak, Ivo, pak bych rád pomohl tobě.“

„O tom se s nikým neradíš? Anča by...“

„Anča tě nezná!“

„A ty?“

„Jak je to doopravdy s těmi vyhlídalovskými hvězdami? S těmi, co nejsou sen a nedají se jen tak otrhat, jako třešně? Ale konkrétně, Ivo, konkrétně!“

„Copak jsi něco pochopil?“

„Nebylo to tak těžké nad fotkou dívky s koníčky.“

„Aha. Řekla jsem mé druhé já.“

„Žádal jsem tě o konkrétnost.“

„Proč ne? Proč by to konečně nemohlo být vysloveno? Nepomůžeš mi, to musím sama, to už vím. Ale chce se mi, moc se mi chce to konečně říct, je to jednoduché, dá se to vyjádřit jedinou větou. Maminka mi nebrání vyvolit si práci se zvířaty. Ale má svou pravdu v tom,

že bych mohla přejít na zemědělkou, která je tady ve městě, nebo zůstat v gymplu a potom jít na vysokou, je to logické, ne?“

„Je. A co dál?“

„Ale já chci, já musím, alespoň dočasně musím, odejít z domova do učiliště, které je vzdálené, žít v internátu obyčejný život, jako obyčejné holky, a musím dostávat kapesné, musím co nejdřív vydělávat vlastní peníze. Ty sis toho možná dost nevšimnul, ale my s maminkou, my žijeme tak trochu šíleně a jí nic nepomůže. Nebude jí o mnoho hůř, jestliže se alespoň já osvobodím. Vlastně mi můžeš trochu pomoci...“

„Chceš, abych se za tebe přimluvil?“

„Ne, já si to vybojuju a už se neptám, jestli jsem v právu. Ale pomůžeš nám, když ji nenecháš docela samotnou a občas ji potom navštívíš. Třeba s Ančou, jestli zjistíš, že je pravda, co teď ještě nevíš, že je pravda.“

„Nemluvíme o mně!“

„Všechno si sama zařídím. Až budeš v pondělí u nás s růžemi, já budu na zemědělské správě. Je mi jedno, jestli to mamince řekneš než se vrátím domů. Nebo ne. Nezáleží na tom.“

„Není ti jí líto?“

„Ptáš se přesně tak, jak by se ptala Anča.“

„Zase Anča,“ řekl podrážděně.

„Konec citátu,“ řekla jsem. Chtěla jsem se ulehčeně zasmát, ale něco mnou projelo, nějaká lítost či strach, jako když si člověk znenadání uvědomí že musí umřít, že je to strašně daleko, ale přesto nevyhnutelné.

Vilík taky ztichl, zastavili jsme se na místě kde jsme se měli loučit, a kde Vilík, který si se mnou zašel, musel přebrodit potok, aby se mohl vrátit domů. Hvízdal na Reginu, která běžela vpředu s Knutem. Přiběhla. Ale sedla si přede mnou. Vzhledla ke mně těmi tak trochu melancholickými trojúhelníčky s kolíí mžurkou. Zlehounka jsem jí položila ruku na hlavu. Po mně se neohnala tak jako předtím po holkách. Začala jsem jí čechrat hřívu.

„Ještě myslíš na Botticelliho?“ zeptal se Vilík.

Zavrtěla jsem hlavou. „Bílá lilie, hrušňový list na podzim a kolie jsou geniální díla.“

„Jako fotograf bych seznam ještě rozšířil.“

„Ne. Musí být tři.“

Přikývl a hledal očima místo, kde by mohl přejít vodu.

„Myslíš, že se dostanu přes tyhle kameny?“

„Nevím. Já bych se zula a šla vodou.“

Podíval se po mně a blýsklo mu v očích. „Tak se zuj a pojd!“

„Já?“

„Ano! Rozjasnilo se mi v hlavě, náhlé svícení! Musíš jít se mnou. Zvu tvé druhé já k nám. Pojd' se podívat na Klárinku!“

„Tváříš se nadmíru optimisticky.“

„A taky bych ti dneska nepodal kopretinu.“

„A Klárinka?“

„To je ta čubička, co jsem odmítl prodat.“

„Černá? A Klárinka?“

„Třetí vrh. Jméno muselo být od C. Jmenuje se vlastně Clara, černá a jasná zároveň.“

Zuli jsme se a přebrodivili potok, který není nijak mělký. Psi z toho měli náramné potěšení, že jsme s nimi ve vodě, skákali po nás. Smáli jsme se, málem jsem upadla, Vilík mě zachytil, ale sám se přitom uhodil o kámen, vytrysklo mu několik krůpějí krve. Na břehu

jsem mu ranku na noze zavázala kapesníkem a vzpomněla si při tom na tu mnohem horší ránu Mirkovu. Jak to bylo vzdálené!

„Vilíku,“ řekla jsem. „Chtěl jsi na mně upřímnost, ale nevím, jestli jsi mi dal za pravdu.“
Zadíval se na mě, sešpulil rty a dlouze a pomalu zdvihl ramena. Odvrátila jsem se od něho a šla napřed úzkou polní cestou.

Vilíkova maminka řezala na zahradě petržel a zamávala nám nožem. Když mě Vilík představil, usmála se mile a povídala: „Tak, tohle je ta Ivuška? Moc mi o vás povídal, a o vaší mamince také. Moc ráda bych vaši maminku poznala.“

„Prosím vás!“ vyhrklo ze mne. „Udělejte to! Poznejte ji!“
Podívala se překvapeně na Vilíka. Snažil se tvářit se bezvýrazně.
Klárinka prý spinká ve stinném pokoji.

Když jsme do toho pokoje vešli, seděla na polštářku a dívala se. Určitě se dívala na mě!
Vstala. Zůstala jsem mezi dveřmi. Šla ke mně! Trochu ještě pletla nožičkami, udělala dlouhou cestou loužičku, ale nezměnila kurs. Pozdvihla jsem ji nedočkavě a přitiskla si její černobílozlatavé tělíčko k obličejí...

15. kapitola

Při vzpomínání na pátý červen bych nejraději předala své pero Zuzaně Trankovské, která píše reportáže ze závodů na stránkách našeho kynologického časopisu. Dovedla by vyličit to mlhavé ráno před deštivým dnem, hrkot sjíždějících se aut, z nichž vyskakují psi všech služebních plemen. Příjezd auta, ze kterého vystoupí rozhodčí, ten hlavní vážný a vážený, s nepatrnou vadou chůze, a s až příliš patrnou autoritou u těch všech, kteří dnes nezávodí poprvé. Jak by se dovedla soustředit na to nejdůležitější a pro čtenáře nejzajímavější a vyškrtat všechno nepodstatné!

Ale kdo ví? Možná, že by alespoň soukromě se zájmem vyslechla dívku, které maminka dala povolení a peníze ke startu nad třemi žlutými karafiáty, zatímco dcera potají vyjednávala na zemědělské správě...

A že je zde maminkou dána do ochrany toho mládence, který tu pobíhá bez psa s fotoaparátem...

Cizí cvičák, větší a upravenější. Cizí klubovna, větší a vybavenější. A na zdi klubovny vývěska se seznamem soutěžících.

Mne se týká seznam kategorie A.

Někdo mě bere za loket, je to náš výcvikář, náš kapitán, a má trému.

„Nekoukej tady a jdi si přejet poslušnost! Myslíš, že jsi v ní stoprocentní?“

Jdu na louku za klubovnu a najdu tam celou naši výpravu v debatujícím hloučku. Nikdo necvičí. Psi se povalují ve vlhké trávě, někteří dřou hlavou o zem, jak se chtějí zbavit náhubku.

Chřestění v improvizovaném tlampači: Losují se startovací čísla. Platí se startovné...

Mám číslo dvacet devět! Pomáhají mi je přivázat přes košili, devětadvacítka na hrudi, devětadvacítka na zádech, Vilík mě fotografuje.

A už nás, áčkaře, volají k nástupu.

Jdu předposlední.

Z jedné strany mám kluka s přerostlým velkým kníračem, z druhé strany Anču. Stojím v řadě. Stojím zpříma v řadě, do které patřím!

Hlavní pořadatel nás vítá, přeje nám štěstí, představuje nám rozhodčího - toho, ze kterého mají všichni strach, i toho druhého, mladého, co vypadá jako frajer. Poslouchám otřepanou frází – Není důležité vyhrát, ale zúčastnit se, ale protože stojím v řadě a zúčastňuji se, nevidím pro horké slzy, za které se stydím.

A už to začalo. Jedničkáři nastupují jeden po druhém. Sedím za klubovnou na nějakém kameni a myslím na všechno a na nic. Čekám...

Když je na řadě Anča, odkládám Knuta a jdu se podívat zblízka. Diana je perfektní! Její jedinou slabinou je aport, a zvládla ho! Bez chyby! Ještě kladina, a Anča odchází s Dianou na dlouhé odložení. A to znamená, že jdu na řadu já!

Jdu a nevím, jestli je to pravda.

„Pane rozhodčí, psovodka Ivana Kalistová se psem Knutem se hlásí k výkonu poslušnosti podle zkoušky ZVV1.“

„Děkuji. Směr přímý! Pochodem vchod!“

Uklidňuji se, tlak v prsou povoluje. Chůze u nohy, obraty za pochodu, to je dobré. Obraty na místě jsou pro nás hračka.

„Zastavit stát! Pro psa lehni!“

Knute – lehni, sedni, vstaň – První chyba! Musela jsem povel opakovat, a to znamená ztrátu bodů!

„Připravit na aport!“

Začínají se mi třást ruce, dělá mi potíže sundávání náhubku. Na povel odhazují aport. Vysílám Knuta.

Vrací se, sedí přede mnou s aportem, odebírám mu ho. Další chyba! Sedl si mi k noze bez povelu! Dávám ten povel dodatečně, a to je vyložený kiks, ten měl následovat až po pokynu rozhodčího.

Nástup na překážku, pohroma!!! Knut skáče pouze vpřed, potom překážku obchází. To není možné! To udělal poprvé! Knute!

Odložení za pochodu do Lehni. Alespoň tohle dopadlo dobře! Výstřel. Neleká se, jen otáčí hlavou. Skvělé! Polohu nezměnil! Kladinu - tu ani zkazit nemohl. Štěkání na povel. Konec poslušnosti. Anča si jde pro Dianu a já odcházím na dlouhé odložení.

Dívám se Knutovi dlouze do očí a je mi smutno. Pes upřený pohled nevydrží, tulí se ke mně a olizuje mi obličej. Já vím, ty jsi můj malej pejsek, ale když já jsem tak nešťastná, všechno je ztracené, utečeme. Ne. Půjdeme ke klubovně a řekneme, že vzdáváme boj. Před vývěskou, která se plní záznamy výsledků, stojí Ivan, a máváním mě přivolává. Knute, buďme sportovní a popřejme mu jeho radost. Dívám se na vývěsku s Ivanem. Má 98 bodů a je nejlepší. Anča s 94 body je čtvrtá.

Sebemučivě jedu prstem po seznamu, hledám své jméno.

„Ivane! Je to možný?“

„Vždyť vidíš! Máš 86 bodů a jsi v první polovičce. Nemáš hlad?“

Mám! A žízeň taky a boječtivá jsem jako divoška! Uvazujeme psy u sloupků a jdeme do klubovny, kde se ohřívají párky a otevírá se jedna limonáda za druhou. Času je dost, teď cvičí dvojkaři. Mají smůlu, do poslušnosti jim začalo pršet.

První, koho klubovně vidím je Anča. Pije kávu a nemá svůj obvyklý úsměv.

„Ivo, Ivane, je zle! Viděli jste ten rukáv, co bude na obrany? Je děsně tvrdý, úplně nový siloňák, na ten si kousne akorát Tory, jsme odepsaní!“

Nevím proč se směju, ale směju se. Anče se to nelíbí.

„Ivo, Diana si alespoň štípne! Ale co Knut?“

„Tady jste,“ přišel David, který už skončil dvojkařskou poslušnost a hledal nás. Hledal mě!

„Ivo, pojd' ven, dám Knutovi kousnout, musím ho před obranou rozběsnit, musí dostat náladu a já...“

A ty? Davide, ty!

Zašli jsme dost daleko za klubovnu. David si ovázal ruku nějakým starým hadrem, riskoval, riskovali jsme oba. A Knut? Knut kouše! Nebojím se!

Nástup áčkařů k obraně.

Posuzuje ten mladý rozhodčí. Má modré kalhoty, strakatou košili, a proti dešti si otevřel křiklavě červený deštník. Bude posuzovat revíry, kousačky ten hlavní.

Když jde Anča na revír, už se zase usmívá, strach ji přešel. A po ní půjdu já.

Hlášení jsem nepodala, protože na mě rozhodčí už na dálku řve: „Připravit na revír!“

A rukou mi ukazuje osu postupu.

Snímám Knutovi košík a šeptám mu, že je tu všude plno kočiček, aby běhal. Nalevo, napravo, nalevo, jde to výborně. Až tu! Knut běží k rozhodčímu, a ten neví nic lepšího, než napřáhnout po něm deštník! Abych zabránila útoku, zařvala jsem: „Knut ke mně!“ Pes je u mě a revír neúspěšně končí.

Přecházím na kousačku. Diana ji má za sebou. Jak asi dopadly?

Začínáme přepadením psovoda figurantem. Jako se potkáváme, on je pachatel, a já ho musím zastavit.

„Stůjte!“

„Co na mě křičíte? Jsem tu na houbách, to se nesmí?“

„Sem se nesmí!“

„No a? Trhnete si nohou,“ a už se na mě vrhá.

„Knut! Zadrž!“

V Knutovi to zadunělo, jako bouře. Rozchlípuje pysky, proletí obloukem, zakusuje se, zakusuje se do toho tvrdého, nového siloňáku. Knut drží a nepouští!

Směju se a brečím současně a velím: „Pusť!“ A Knut pouští okamžitě.

A pak už je všechno splněný, nejkouzelnější sen.

Hladké zadržení, výborný zákus, ještě lepší pouštěčka. Protiútok! Figurant o Knuta zlomil klacek, i když to měl být jen náznak úderu! A Knut drží!

Ty můj pejsku zlatý, milovaný!

„Děvenko, bylo to dokonalé,“ říká mi rozhodčí. „Tak už nebreč!“

Kdo mi kdy předtím řekl Děvenko?

V klubovně najdu Anču. „Věděla jsem to“ říkala smutně. „Diana si nekousla, klesla jsem na...“

„Ivo! Viděla jsi výsledky?“ Zase Ivan!

Jdu se podívat. Ivan je absolutní vítěz v kategorii A.

Já jsem v obraně třetí!

A celkově pátá!

Já Iva! Já Iva jsem pátá!!!

A rozhodčí mi řekl: Nebreč, už nikdy nebreč, děvenko.

Vracíme se šťastní! Vracím se vítězně! David vyhrál kategorii B v poslušnosti i v obranách, a tím bylo naše družstvo nejúspěšnější.

A rozhodčí mi řekl: Nebreč, už nikdy nebreč, děvenko.

16. kapitola

Vracím se vítězně!

Vracím se šťastná...

Vracím se pozdě, maminka bude bědovat, že měla strach a že byla celý den sama. Nedopustím, aby se mluvilo v pojmech beznaděje, já přemůžu smutek kolem matky svou dobrou náladou a důvěrou v zítřky! Chci odemknout, ale nemůžu, klíč trčí zevnitř.

Tluču do dveří.

Zkousím to od verandy.

Dům je jako opevněná tvrz.

Volám: „Mami, mami, otevři mi! To jsem já!“

Dostávám strach, vycházím před dům, před zahradu, rozhlížím se. Co mám dělat? Stalo se něco? Dostala infarkt, nebo zešílela a běhá někde po lesích?

Veliký měsíc se prodral mračny. Knut začal výt. Propadám hrůze.

A tu vidím, že na konci cesty, od města, se blíží postava, jde nejistě, chvějivě, přidržuje se plotu sousedů.

Je to maminka.

Pro všechno na světě! Copak se byla někde namazat? Běžím jí naproti.

„Co je?“ ptám se.

Ona nic. Chytí se mě, vedu ji domů. Alkoholem nezavání. Vůbec nemluví, jen mi podává klíč od verandy.

Nechá se odvést do své ložničky, pomáhám jí se svlékáním, lehá si do postele.

Dává mi pokyn, abych si k ní sedla.

„Dopadla jsi dobře?“ ptá se a řeč ji namáhá.

„Skvěle mami, jsme pátí.“

„To je dobře, zítra mi všechno povíš.“

„Ale co je s tebou?“

„Udělalo se mi špatně, myslela jsem, že je to srdce, nebo žlučník, bývá mi poslední dobou zle, však víš. Hrozně jsem se bála, a ty ses pořád nevracela.“

„Všechno ti vysvětlím!“

„Ano. Zítra.“

„Ale kde jsi byla?“

„Šla jsem do nemocnice. Prý jsou to jenom nervy. Dostanu nové prášky, silnější, dali mi injekci, proto jsem tak omámená a ospalá.“

Hlava se jí svezla po polštáři na stranu.

Pohládila jsem ji. „Tak spi, odpočiň si. Zítra zůstaneš v posteli celý den. Celý den budu s tebou a o všechno se postarám...“

17. kapitola

Je konec června, slunce hoří, těla psů pálí, jak se nám přitulují k nahým nohám. Na verandiče klubovny je skupina hudebníků, Davidových kamarádů. Drnkají do kytar a David s Ančou s nimi zpívají:

Sudí sudí sudí, ještě jednou sudí, sudí sudí sudí, je velký pán. Nezvládnu obranu, můj pes je po ránu, nerozkousán!

Ještě se nezačalo. Naši pořadatelé, rozhodčí, sčítači bodů, psovodi, psi, všechno bylo v chaotické povodni dobré nálady.

„Lidi, já omdlím a slitnu!“ přeřve Anča výkřikem vlastní zpěv. Přichází Ivan. Toryho má u nohy a palec u ruky v obvazu. A spolu s ním Karel s modřinou na oku, a před ním Hrdina výstupu –Bubák – monstrem všech monster! Polovinu těla má huňatou, polovinu otrimovanou, jedno stehno vyholené, palici jako bobtail.

„Pro všechny svatý! Co tohle znamená?“ vzteká se i směje pan Bečvář.

Karel přiznává zkroušeně: „Chtěli jsme Bubáka na zkoušky vykoupat a upravit, ale bylo to nad naše síly. Mně málem vyrazil oko a Ivanovi prokousl prst.“

David dal muzikantům pokyn: „Tohle spraví jen hymna!“ A už zaznívají slavnostní truchlivé tóny písně: Pes jitřničku sežral, a je to truchlivé tolik, že Bubák začne žalostně výt a ostatní psové za chvíli pláčou s ním.

Takhle tedy začaly ty dlouho očekávané a dlouho obávané zkoušky.

Nač je dlouze popisovat?

Tohle je poslední kapitola mého svěřování. Byla jsem klidná. Nepovedlo se mi všechno. Ale neopouštěl mě překrásný pocit, že tohle je dílčí bitva veliké vojny, kterou jsem si už vybojovala.

Dva dvojkaři propadli.

Jedničkaři uspěli všichni, i Bubák, i když s minimem bodů. I to minimum bodů měl však rozhodčí kam zapsat, protože i ten nejskromnější ze všech vandráků, Karel, měl tu malou modrou knížku, které se říká Průkaz původu psa.

„A ty? Snad jsi ho nezapomněla doma?“

„Ne, pane rozhodčí, můj pes je bez rodokmenu.“

„Tvůj první pes! Můj první byl kříženec a u zkoušky jsem nejdřív dvakrát propadl. Hlavu vzhůru!“

„Ano, pane rozhodčí!“

Podíval se mi do očí a spokojeně přikývl.

Vzpomněla jsem si bezděky na Alenu a hledala ji očima. Ale nenašla jsem ji. Asi sedí v klubovně, kde teď bude malé občerstvení a beseda a hodnocení zkoušek. Alena dnes fungovala jako sčítatelka bodů, a proto byla v klubovně důležitá. Anča seděla u potoka s Karlem a s Ivanem. Ivan byl zase nejlepší a Anča druhá. Vilík přišel za nimi a vyfotografoval je. Potom odešel. Na besedu nezůstal. Na tu besedu se dost dobře pamatují. Ten sympatický rozhodčí nám řekl: „Je důležité, abyste všichni pracovali dál. Máme mnoho klubů, kde dva, tři psi dělají dvojky, trojky, speciálky, proboují se třeba až na mistrovství, zatímco ostatní se spokojí jedničkou a na cvičák už chodí jenom za zábavou.“

Výcvikář se jeho slov chytil a pokračoval: „Slibte mi všichni, že budete cvičit dál!“

„Já za nic neručím,“ zabručel Karel jako první.

„Já to slibuju,“ řekla Anča. „Ale v první řadě mi teď jde o bonitaci a založení chovatelské stanice.“

Ivan a Alena mluvili o výstavách, nejde přece jen a jen o výcvik a pudlové nejsou služební atakdale atakdale...

„A co ty, Ivo? Dáš mi slib?“

„Budu se snažit,“ řekla jsem. „Ale od září budu přes týden pryč a maminka bude Knuta rozmazlovat.“

„Půjčí mi ho jednou týdně, třeba každou středu na trénink?“ zeptala se Anča.

„Nevím,“ povídám.

A opravdu nemám tušení, co s maminkou ten příští rok bude. Pijeme limonády. Jíme tatranky. A pak jdu domů, zase jednou docela sama. Kolem potoka a zahrad. Nejsem veselá, nejsem smutná.

Harmonie je směs dobrého i trpkého, a obojího v pravé míře.

Divím se trochu, že na nás maminka nečeká na zahradě. A nesedí ani na terase, nekreslí, zapomenutá k času a k dění.

A přece! Zadní dveře jsou dokořán! Slyším hlasy! U nás! Hlasy! Hlasy známé i cizí!

V pokoji vidím červeně prostřený stůl. Čajový servis, ohromný nenačatý dort, a kolem stolu společnost!

Maminka měla na sobě nové šaty bez poskvrnky a v náruči má fantasticky velikou kytici růžových, stolistých růží. Vilíkova maminka, baculatá paní s milým úsměvem, který jí dělá dolíčky a vrásky. Vilíkův tatínek, červený v obličeji, drží v ruce dlouhý nůž, sklání se nad dortem, chystá se ho rozkrojit, protože já jsem přišla... Vilík vstává a jde mi naproti, a spolu s ním vstává Regina, která ležela na koberci u jeho nohou. Knut z talíře na stole žere řízek!

Maminko, otevřely jsme první stránku slabikáře, je na ní napsáno – my máme hosty.

A ty to víš, maminko, vidíš? Proto jsi nedala kytky do vázy a tiskneš je k sobě navzdory trní. Je jich pro tebe u přátel ještě celá zahrada! Celá...

„Ivo!“ volá maminka se smíchem. „Co stojíš? Jdi se převléknout!“

Chystám se vklouznout do pokojíčku a Vilík mi povídá: „Smím tam jít na chvíli s tebou?“ Podívám se po ostatních. Všichni se usmívají a přikyvuji. Vilík mi otvírá dveře.

V průvanu, který vznikl, se proti nám vznese oblak prachového peří. K nohám mi teče vyčítavý pramínek... Zlobné zakňourání...

Klárinka! Trucující a vzpouzející si ji беру do náruče.

Dívka z románu Lev svého zvířecího přítele v závěru tragicky ztrácí a odchází do vzdálené školy. Já odcházím do vzdáleného učiliště a tisknu v náruči naději svého druhého já.

Pozdravuji tě, Claro, matko budoucího rodu pasteveckých psů, kteří budou hlídat stáda na jasných stráních u všech vlahých potoků a pod všemi nedosažitelnými hvězdami!

Pozdravuji tě, Claro, sestro podivuhodných přátel lidí!